

СТАРТ

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК

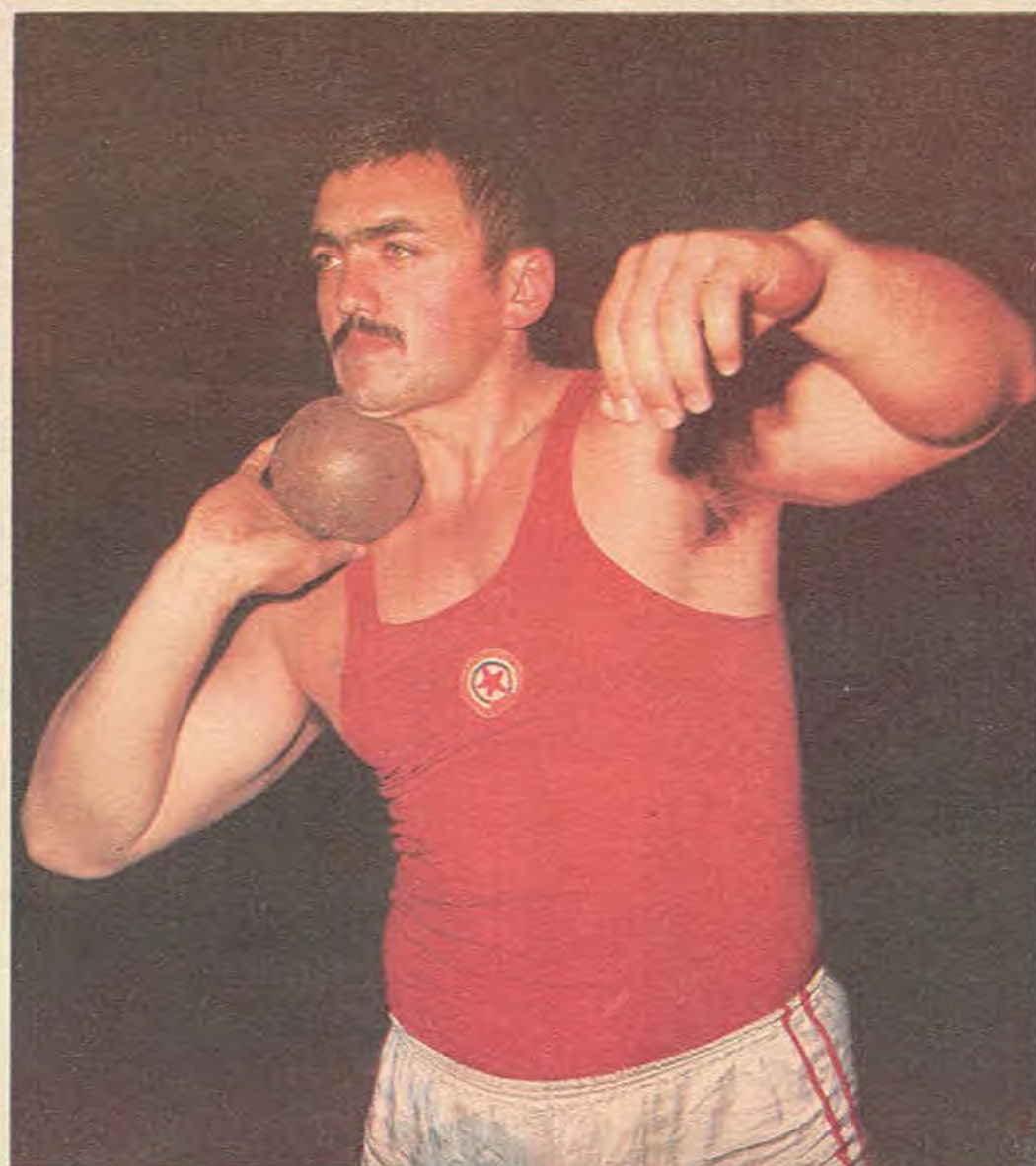
Брой 28 • 14 декември 1971 • 25 ст.

Издание на ЦС на БСФС

БЪЛГАРИ СРЕЩУ СПАСКИ И ФИШЕР – СТР. 6

АМБИЦИИТЕ НА КАСИУС КЛЕЙ – СТР. 11

ФУТБОЛЪТ В БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ
СТР. 12

Европейският рекордьор в дисциплината тласкане жюам Вълчо Стоев – стр. 8-9

ЮНГИ НА БЪЛГАРСКИЯ СПОРТ

Някои от нас вече помниме. Някои вече са ни накарали да се гордеем. За някои забравихме, че са били фаворитите на зрителите. Така много уважаваме техните успехи, че неохотно го вярваме за младите като за известни отрядни спортисти.

Ирват борците с победи и шампионски титли от световни първенства за юноши. И това никого не учудва. Та нали от толкова години все шампиони посрещаме.

Ирват щангистите-юноши, младежи от световните първенства на мъжете с медали. И ние дори не виждаме, че това са съвсем млади момчета, че още не са се разделили с ученическата скамейка.

Ирват борците и щангистите с победи. До старите имена неусетно прибавяме все нови и нови. До старите борци застават златобради момчета като символ на тази българска гордост – нашите мъже са най-силни.

Ирват младите и съвсем малки гимнастички от двустранни срещи от международни турнири, злати първите три места, когато са отишли три и дори първите шест, когато отборите са били първи. И ние започнахме да приемаме съвсем естествено първите три, първите шест. Като нещо, което ни се полага. Та нали съвсем наскоро четяхме от Хавана: обръч – Гизова, Филипова, Робева... топка – Гизова, Робева, Филипова... До тези имена застават Кършева, Захариева, Козмевска, Ганчовска, Ангелова, Христова... Застават вече десетки нови момчета като символ на друга българска гордост – нашите златни момчета, нашите бели зълби са най-хубави...

Където е тежко, пак ще тече. Където сме имали слава, пак ще я имаме. Където тренери, умни, способни, амбициозни са търсели и намирали млади, талантливии спортисти, пак ще търсят и намират. Където още не сме вкиснали от радостта на победата – чакаме! Страната е осезаема със спортни школи. Народната власт полага такива грижи за подрастващите, каквито пълнолетните пионери на нашето физкультурно движение не са могли да си представят. Политбюро на ЦК на БКП излиза с решение за масовизирането на спорта, за високо спортно майсторство, за създаване на ярки комунистически добродетели! Колко спортисти в колко страни могат да се похвалят с такива грижи, с такива внимание.

Юнзи на спорта вече застават на почетните стълбички, за да слушат българския химн. И това вече не учудва и спортистите тали в други страни, свикнали да стават на крака пред български победители. И това е най-добрият отговор, който младите могат да дадат на грижите и любовта, с която ги обграждат партия и народ!...

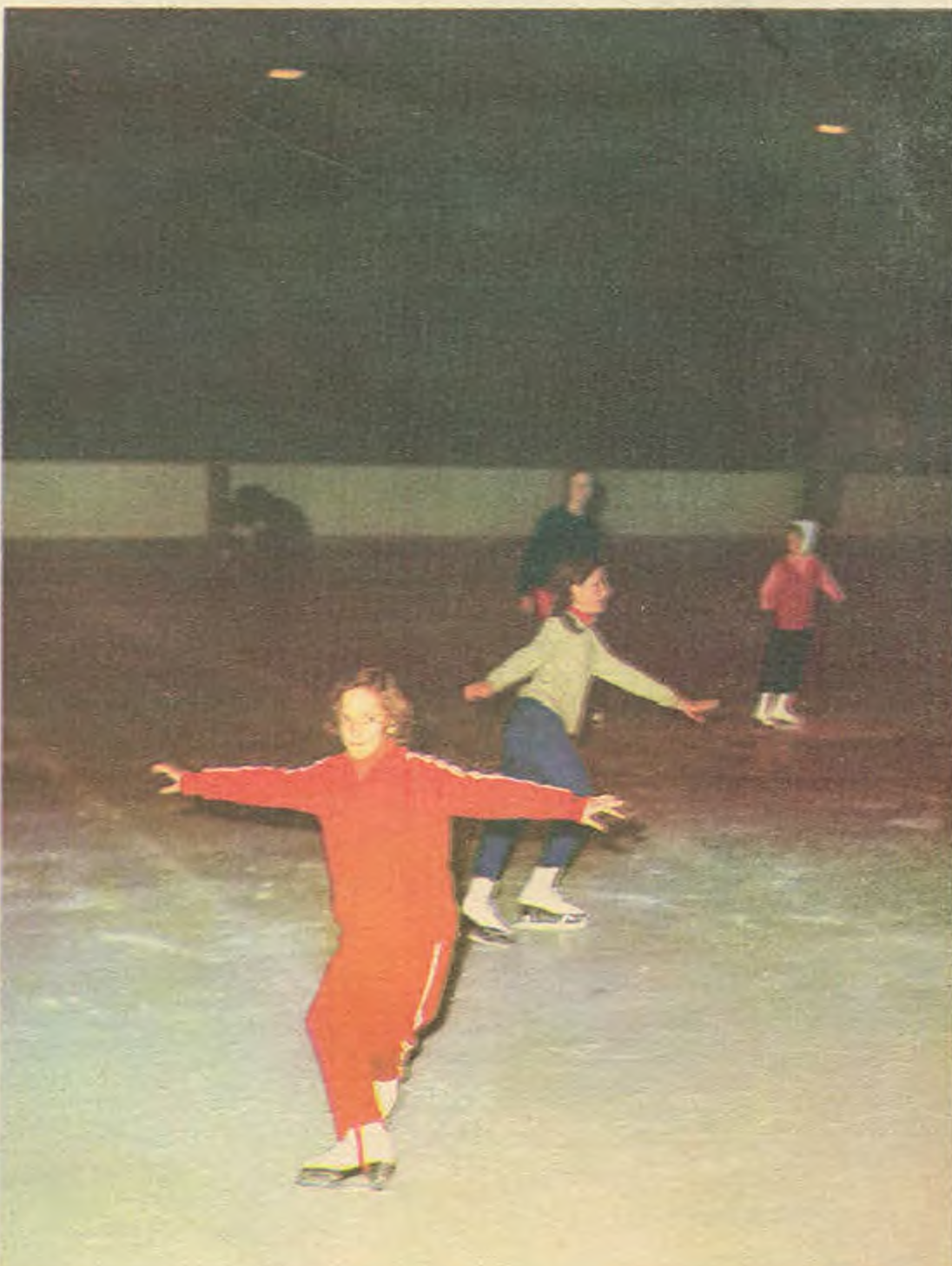

Очерк за световната рекордьорка Надежда Чижова – стр. 10

Със ски от каменната епоха до Сапоро – стр. 3

Бъдещето на красивите и полезни зимни

«ЗАЩО И КЪДЕ СЕ ГУБЯТ МЛАДИТЕ ГАЛАНТИ?»

Повече от два месеца продължи нашият разговор за отлива на младите таланти от големия спорт. Много от проблемите бяха засекани в конференциите на дружествата и окръжните съвети на БСФС, на делегатските събрания на секциите и федерациите. Специалисти, детели, спортисти и родители взеха отношение по повдигнатите въпроси, изнесоха нови примери и дадоха ценни препоръки. В настоящата заключителна страница публикуваме откъси от получените писма в редакцията и други материали.

Въпросите са много и разностранни. Те не могат да бъдат разрешени в рамките на една дискусия, нито са по силите и възможностите само на нашия съюз. И за в бъдеще те не ще отбягнат от вниманието на нашето издание, тъй като проблемите с подрастващите спортисти и младите таланти са неразривно свързани с основните задачи, поставени в решението на Политбюро на ЦК на БКП от 2 септември 1969 г. за масов спорт, високо спортно майсторство и ярки комунистически добродетели!

Между многото проблеми се открояват несъмнено три: слабостите в учебно-тренировъчния процес с младите спортисти, поставянето на част от тях в казармата и във висшите учебни заведения. Не може да има съмнение, че в унисон с бурното развитие на нашето физкултурно движение съществуващите слабости и недостатъци ще бъдат преодолявани търпеливо и разумно, в интерес на големите задачи, поставени пред родния спорт и неговото бъдеще.

РАЗГОВОР НА СТАДИОНА

Всеки ден можете да срещнете на стадиона „В. Левски“ заслужилите майстори на спорта Димитър Хлебаров и Тодор Артарски. Преподавателите във висши учебни заведения, двамата изтъкнати атлети близо двайсет години са посветили на големия спорт и продължават да бъдат в първите редици на атлетиката. Естествено тях също ги вълнува проблемът за подрастващите.

ДИМИТЪР ХЛЕБАРОВ: „Два голямото в спорта дължа на моите учители в Ямбол, на К. Гьокков, Д. Бъчваров и други, които не искаха от мене изведнъж да стана голям спортист. Първоначално дори бях слушател в школата, защото бях слабичък, и не ме приеха за редовен школьник. Преди да се посветя на овчарския скок, бяха къси разстояния, скачах висок и дълъг скок, а бях същевременно и активен състезател по баскетбол, гимнастика, футбол. Всестранната и многогранна подготовка бяха солидна основа за по-нататъшното ми израстване на състезател. А сега всички бързат. И треньорите, и

ТОДОР АРТАРСКИ: Много хора се учудват, че сега подобрявам рекордите, които поставих преди десетина години. На времето техниката овладявахме на око. За съжаление тази слабост още не е преодоляна у нас. А погрешната техника, възприета от младите, трудно се изправя. Върху плещите си изпитвам тази трудност. Затова препоръчвам на треньорите и на младите състезатели, които са се посветили на хвърлянията (пък и в останалите дисциплини): Не пренебрегавайте техниката! Само със сила големи и трайни успехи не се постигат. Усвояването на техническите сръчности изисква много усилия, труд и постоянство. Погрешната техника води до замразяване на резултатите и отпък до отчаяние и... преждевременно напускане на пистата и секторите...“

МЪКАТА НА ЕДИН БАЩА

В редакцията на „СТАРТ“ дойде развътануван Здравко Влахов – баща на нашия млад национален състезател Марио Влахов. Предаваме накратко споделяната му болка:

едни от най-добрите юноши у нас на тласкане гюле и особено на хвърляне диск. Участва с успех като представител на „Левски-Спартак“ и на републикански състезания за мъже. На първата балканиада за юноши зае второ място. Догодина трябва да дебютира в групата на мъжете. Трабваше, но не ще може. Макар и втори по сила юноша у нас, той трябва да прекрати подготовката си и състезателната си дейност за две години. Това може би ще бъде фатално за него. А Марио имаше желанието и амбицията да продължи с още повече усилия подготовката си, защото знае, че в хвърлянията големите успехи идват в зряла мъжка възраст. Защо бяха толкова много усилия, лишаване от младежки удоволствия? Той имаше възможност да се посвети на изкуството или на нещо друго. Избра спорта, леката атлетика. Обещаха ми да го вземат в армейската школа, но впоследствие се оказа, че за него там няма място. След две години ще трябва да започне от „а. б.“, но дали няма да бъде късно и няма ли да му се изпари желанието да спортува, когато други ще

Младият атлет Марио Влахов

бих се в модерна петобой, но след като пет години посветих на спорта, ще трябва да се простя с него. Нито в АСШ „Чавдар“, нито в „Славия“ приемат състезатели по модерен петобой по време на военната им служба.

ЗЛАТКО ЧОРБАНОВ, село Пранец: „Защо притока на таланти в атлетиката (и спортите по другите спортове) от селата намаля? По лека атлетика се организират само две състезания – републиканското и игрите на в. „Кооперативно село“. Може ли да се тренира цяла година само за две състезания и още няколко от местен мащаб? По футбол има много често мачове, организират се първенства по кръгова система, пък и грижите към футболите са едни, а към атлетите други. Не е разрешен още проблемът за младите спортисти, които не продължават учебното си във висшите учебни заведения и не поставят в армейската школа „Чавдар“. Те бързо скъсват с активния спорт, а между тях има не малко таланти...“

ЦВЯТКО СПАСОВ, треньор: „До преди две години, преди още да завърши ВИФ и да стане треньор, спортувах активно. С мене се случваше това, от което сега се мъча да препазя моите възпитаници – натоварвания, натоварвания, натоварвания и още в първите стартове зонене на високи резултати. Спомням си, че през 1957 г. станах републикански юношески шампион старша възраст на 800 м със същото постижение, с което сега е първенец победителят на пионерските републикански състезания! Уверен съм, че това талантливо момче, още преди да стане мъж, ще напусне пистата. За никого не е тайна, че наши млади талантливо атлети не рядко заемат място между първите в световните ранглисти, но след юношеската възраст спира растежът им. Форсираната подготовка скъпо се заплаща!...“

ДИМИТЪР МАРИНОВ, треньор във Враца: „Къде се губят младите таланти? Отговарям с пример. Павел Василев Йончев, роден през 1953 г., само за една година на системна подготовка постигна на 800 м 1.58,4 мин. и на 1500 м – 4.02,4 мин. Сигурен бях, че през 1972 г., още юноша, щеше да намери място в националния ни отбор за балканския крос и за втората балканиада за юноши. Но през есента на тази година той не бе приет нито в АСШ „Чавдар“, нито в „Славия“ и вероятно на този талантлив бегач ще последва съдбата на мнозина други за които големият спорт ще остане несбъдната мечта...“

МАРИН КЪНЕВ, Ботевград: „Когато чета материалите по рубриката „Защо и къде се губят младите таланти?“, всичко е от ясно по-ясно, но на практика не получава друго. Изглежда, че все още важи поговорката: щедри на триците, а ефтини на брашното! Побой за това ми дава националният юношески състезател Митко Гайдарски, който ще трябва да прекрати състезателната си дейност най-малко за две години. Националният ни отбор ще се лиши от него...“

Б. Р. ВЛАЗОХМЕ във връзка със старши треньора на юношеския национален отбор по лека атлетика Благой Костов, който ни съобщава, че освен Митко Гайдарски още петима атлети от националния отбор, които у през 1972 год. ще бъдат в юношеската група, не са били приети в армейската спортна школа: Г. Пенчев, Н. Манчоров, Вл. Червенски, Г. Георгиев и Д. Абаджиев. А броят на националните състезатели, които от 1972 г. преминават в групата на мъжете, но ще трябва по същите причини да прекратят активната си състезателна дейност, е значително по-голям...“

От девет млади гребци, медалисти на световното първенство в Блед през тази година, само един – Б. Василев – продължава подготовката си в армейската спортна школа. Останалите осем (!) прекъснаха заниманията по гребане. **НА СНИМКАТА:** Четворката без кормчия, спечелила бронзов медал.

Снимка: Христо АТАНАСОВ

го надминат значително? Дойдох при вас за да споделя мъката си и да ви благодаря за статията „Защо и къде се губят младите таланти?“

РЕДОВЕ ОТ ПИСМА...

ХРИСТО ПИМПИРЕВ: „Много добри състезатели намират място в редиците на армейската спортна школа „Чавдар“, а така също и в спортната рота на Строителните войски. Аз съм бил три години състезател по плуване на ЦСКА и две в „Славия“ като петобоец. Влак-

състезатели. Искат да постигнат високи резултати, без да имат правилна координация на благане, без да са усвоили техниката, едва ли не само с природни данни и форсиране. Така не може. Имаме немало таланти, но с тях не се работи планомерно, всестранно, с перспектива и затова бързо изчезват...“

„Повече от пет години моят син посвети изцяло на спорта, на леката атлетика. От пионер го подготвя Васил Крумов, който не жалеше сили, за да изгради от Марио добър състезател и примерен младеж. Учение и спорт – това бе съдържанието на неговия живот. Естествено успехите му растяха. Той се оформи като

ТОВА СЕ СЛУЧИ

ПРЕДИ 89 ГОДИНИ (1882) Себастиан Милде идва от Прага, за да открие бирени фабрики в Русе и Шумен. Той внася и първите ски в България. На границата се е наложило той да демонстрира пред нашите митничари предназначението на тези чудновати дръски. Един член от тази фамилия (Янко Милде) през 20-те години стана наш шампион и рекордьор по лека атлетика.

ПРЕДИ 76 ГОДИНИ (1895) Стоян Ненов Киселов, родом от Велико Търново, но живеещ в Русе, изписва от Швеция 3 чифта ски, с които се пързаят членовете на местното гимнастическо дружество „Горско пиле“ под ръководството на шведските учители Шарл Дюбанел и неговия син Иван Дюбанел. По този начин в Русе, Шумен и Казанлък се създават първите скиорски групички в България. След това обаче скиорството пуска дълбоки корени в София.

ПРЕДИ 15 ГОДИНИ Международната авиационна федерация утвърди 7 световни рекорда на български парашутисти и в списъка на световните рекордьори бяха записани за пръв път имената на българи и българки: А. Шарков, А. Дойнски, Ст. Набушанов, В. Ганчев, П. Неялкова, Ю. Ангелова, М. Кръстева, Р. Костова.

ПРЕДИ 14 ГОДИНИ в Отава канадката А. Асбъри постави нов световен рекорд с моторна лодка на един километър с резултат 296,42 км средна скорост в час.

ПРЕДИ 14 ГОДИНИ в София се състоя тройният междунационален турнир за световно първенство между Матанович (Юг), Слива (Полша) и Нейкирх. За зоналният турнир в Порторош (Юг) се класираха Матанович и Нейкирх. Това бе първото участие на българин в състезания от такъв висок ранг.

ПРЕДИ 13 ГОДИНИ ЦДНА игра трета среща с „Атлетико“ (Мадрид) в осминафиналите от турнира за купата на европейските шампиони. Двубоят в Женева бе крайно напрегнат и драматичен. Българските футболисти откриха резултата чрез Миланов в 18-та минута. В 21-та минута съдията Мелале отсъди дузпа, изпълнена от бразилеца Ваба. Набденов виртуозно спаси. Колев в 38-та минута вкара гол.

Победният гол на Якимов във вратата на Бернар на ст. „Сан Сиро“ в Милано.

които съдията отмени. Испанците бяха извънредно груби. И съдията бе принуден да извади от игра левия или полузащитник Рафа. В 41-та минута „Атлетико“ успя да изравни. Редовното време изтече при този резултат. В продължението след груба игра и пристратно съдийство мачът завърши 3:1 за „Атлетико“. ЦДНА подаде контестация, която не бе уважена.

ПРЕДИ 13 ГОДИНИ в Анкара, след 26-годишно прекъсване на контактите, турският и българският „А“ национални отбори по футбол завършиха наравно – 0:0. Българската зарпитура бе в състав: Набденов – Ракаров, Манолов, Ив. Димитров – Божков, Ковачев – Миланов (Диев), Г. Димитров, Панайотов, Колев, Янев.

ПРЕДИ 12 ГОДИНИ в София футболистите на България и Дания завършиха 2:1. В нашия отбор играха: Пърчанов – Ракаров, Манолов, Ив. Димитров – Ларзов, П. Димитров – Диев, Абаджиев, Йорданов, Якимов (Соколов), Колев, Головете реализираха: Еноксен (15), Абаджиев (24) и Димитров (72).

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ на стадион „Сан Сиро“ (Милано) в трети мач за световното първенство футболистите на България елиминираха бронзовия медалист от световния шампионат през 1958 г. Франция с 1:0. За пръв път нашата страна успя да се нареди между 16-те най-добри отбора и участва на световното първенство в Чили. Решителния гол в тази среща постигна Якимов в 47 минута. Честта на родния футбол защитиха: Набденов – Ракаров, Ив. Димитров, Методиев – Димов, Ковачев – Диев, Величков, Илев, Колев, Якимов.

ПРЕДИ 10 ГОДИНИ за пръв път в нашата страна пристигнаха борци от далечна Япония. Те имаха две срещи с нашите борци. В София българските борци победиха с 6:2 (св. ст.) и 5:3 (ка. ст.), а в Пловдив с 6:5, 1:5 и 4:4.

Старт

ИЛЮСТРОВАН
СПОРТЕН
СЕДМИЧНИК
СТАДИОН „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“
СОФИЯ

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ:
главен редактор – Неделко
ДОНСКИ, Асен НЕЙКОВ, Богомил
НОНЕВ, Ваня ВОЙНОВА,
Вълко ПЕТРОВ, Димитър ДЖА-
РОВ (зам. главен редактор),
Ешуа АЛМАЛЕХ, Иван ЖЕЧЕВ,
Климент ВЕЛИЧКОВ, Маргарита
РАНГЕЛОВА, Митко ЕКСЕ-
РОВ (отговорен секретар), Нико-
ла КОСТАДИНОВ, Павел ВЕЖИ-
НОВ, Ясен АНТОВ.
Художествен редактор: Дочо ДО-
ЧЕВ.
Пощенска кутия 797
Държавен полиграфически комби-
нат „Димитър Благоев“

20121

ОТ КАМЕННАТА ЕПОХА ДО САПОРО

ПО БЕЛИТЕ СЛЕДИ ПРЕЗ ВЕКОВЕТЕ

Да си представим, че живеем във време, гато науката може да върши непознати чудеса – дори и за хората, живеещи в юмния век. Да те отпраща например къде в далечното бъдеще или пък да те върне хилядолетия назад в историята. И тогава време решаваме да направим раздъка в миналото, за да потърсим първите следи на скиите. С „писалки“ на крака отправяме към снежния Север, в земите на сегашните скандинавски страни. Днес са вече хилядолетия. В снежните гори срещаме хора също с „писалки“, те носят примитивизма на далечни времена. Две издължени дъски с извити върхове. Едната по-дълга – за плъзгане, другата по-къса и широка – за отпъскване. С тях мъжете от местните емена ходят на лов, придвижват се от едно място на друго. И пак продължаваме зад в историята. Пътят ни води към бир, към Алтайските планини и край Байкал – родина на скиите. Оттук скандинави и лопари тръгват по света и познават срещнатите хора с едно непознато дотогава средство за придвижване – снега.

Хора със ски – на лов, хора със ски – на война, хора със ски – на път из безбрежната и безмълвна снежна пустота. Тук е началото. Отправната точка към бъдещето...

Най-добрите скиорки на последното световно първенство през 1970 г. във скоките Татри по време на награждаването им на 10 км (от ляво на дясно): Кайосма (Фин), шампионката Олюнина (СССР) Кулакова (СССР)

... А това бъдеще лежи към историята изключителна бързина. С вековете се съвършенствуват и скиите, и техниката придвижването. И идва денят... на първия старт, на първото състезание. В 67 година в Осло (Норвегия) се устройва спривара между военните. Преди това организирани много ски-походи, най-забележителна за ски-спорта е 1843 г. Тогава в норвежкия град Тромсø обявяват първите официални състезания. Пробеган е маршрут от 5 км. Измерено време 29 минути. От този ден едназначението на скиите е и за спорт. Тук историята на ски-спорта е истинска дългата бягане. Малко по-късно – къде към 1883 година – в алпийските гори се зараждат алпийските дисциплини.

БЕЛИТЕ ОЛИМПИАДИ И СВЕТОВНИТЕ ПЪРВЕНСТВА

Двадесетият век донесе пълното съвършенстване на ски-спорта. Той е вече много популярен. Обичат го милиони – млади и стари – и вече не само от Севера, а от Юга, не само в Европа, а и в Америка, Австралия, Азия.

1924 година. Шампиони. Високо във французките Алпи е организиран небибалски спорт. Планината посред хиляди гости, които идват, за да видят състезанията от първите зимни олимпийски игри. Това е повратен момент в историята на ски-спорта, в историята и на дългото бягане...

... Зад нас са вече десет зимни олимпиади. Всяка една със свой колорит и повторимост. Дълги години доминират състезателите на скандинавските

те. Те са завоевали всички златни, сребърни и бронзови медали в северните дисциплини (18 и 50 км скок и северна комбинация), като остават само един бронзов медал за финландеца Нику. Герой на олимпиадата е Т. Хауг – победител в три дисциплини. На следващата олимпиада – през 1929 година в Сен Морис – се развихря големият двубой Норвегия-Швеция. В бяганята победите са поделени, но в скока и северната комбинация отново се налагат норвежците. В Лейк-Плесицид (САЩ), четири години по-късно, в борбата се намесват и финландците, които спечелват златни и сребърни медал на 50 км. Същите отличия имат шведите в дисциплината 18 км. Норвежците се задобляват само с едно трето място (на 50 км), но са безспорни победители в скока и северната комбинация. В тези дисциплини всички медали са за тях. С променливи успехи се борят тези три нации за хегемония в бяганята. Едва в Кортина д'Ампеццо (Италия) сред техните регици е направен пробив. В борбата за първите места се намесват и съветските състезатели. Златният медал е за съветската щафета: Терентиев, Коалчин, Аникин, Кузин. Коалчин е трети на 15 и 30 км, а Терентиев – на 50 км. На следващите олимпиади отново се появяват имена на съветски безачи, които се нареждат в члнатата тройка: в Скок Велу (1960 г) Аникин е с бронзов медал. Шафетният отбор на СССР: Шелюхин, Ваганов, Кузнецов, Аникин, се класира след съставите на Финландия и Норвегия и пред Швеция; в Инсбрук (1964) Съветският съюз завоева две трети места – чрез Ворончихин на 30 км и щафетния състав – Утробин, Ваганов, Ворончихин и Коалчин. И на последната олимпиада – в Гренобъл (1968) – Веденин е втори на 50 км. И все пак хегемонията на Финландия, Швеция и Норвегия продължава.

При жените господството на съветските безачки е безапелационно. С излизането си на международните писти през 1954 г. те засияват като звезди на белите писти. Имената на Козирева, Ершина, Коалчина, Гусакова, Боярских, Мекшило носят блясъка на злато и сребро. На всички олимпиади представителките на СССР са най-бързите скиорки по снежните писти. Има само едно изключение – това са ирките в Гренобъл. Там триумфира шведката Тоини Густавсон.

В световните първенства положението е твърде сходно с това на зимните олимпиади. Дълги години най-мощие на скандинавците. То започва от 1924 година – още на първото световно първенство – и продължава до 1954 година, когато във Фалун блестящите победи на Кузин на 30 и 50 км и сребърният медал на съветската щафета избърнж, почти сензационно засенчват слабата на северните владетели на най-бързите ски. След време идва опомнянето, но съветските безачи продължават да са техни равностойни съперници: Хакулинен, Хамалайнен, Ментиранта, Ойкаринен (Финландия), Бренден, Брусвен, Еген, Грьонинген, Елефсетер (Норвегия), Периберг, Рьондунг, Аслунд (Швеция), Кузин, Коалчин, Аникин, Терентиев, Ворончихин, Веденин (СССР). През последните години и Средна Европа напомня за себе си чрез Нонес (Италия) – олимпийски победител на 30 км в Гренобъл, Демел (ГФР) – носител на бронзов медал на световното първенство в Осло. Гример (ГДР), втори на 30 км и трети на 50 км на световното първенство в Шрьбске плесо.

Пътят от Фалун (Швеция) до Шрьбске плесо (Чехословакия) е осеян с победи на съветски състезатели. Шестнадесет години, свързани с изключителни успехи. Деведнаесет златни, тринаесет сребърни и единаесет бронзови медала – това е един блестящ баланс. И нови големи имена в бягането – Кулакова, Олюнина, Пилюшенко, Фьодорова

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА МЕДАЛИТЕ ОТ СВЕТОВНИТЕ ПЪРВЕНСТВА (северни дисциплини)

Страна	Мъже			
	Златни	Сребърни	Бронзови	Всичко
Финландия	31	30	24	85
Швеция	27	21	22	70
Норвегия	18	20	15	53
СССР	5	6	10	21
ЧССР	2	4	3	9
Италия	1	-	5	6
ГДР	-	2	1	3
ГФР	-	1	1	2
Австрия	-	-	1	1
Великобрит.	-	-	1	1
Швейцария	-	-	1	1
	84	84	84	252
Жени				
Страна	Златни	Сребърни	Бронзови	Всичко
СССР	19	13	11	43
Швеция	3	3	6	12
Финландия	1	5	6	12
Норвегия	1	2	1	4
ГДР	-	1	-	1
	24	24	24	72

Двадесет и петият конгрес на Международната федерация (ФИС) на своето заседание в Мамай (РФ) през 1965

пиадата през 1924 година в Шамони се счита за първо световно първенство), състезанията „Рандеву“ от 1925-27 година и състезанията на ФИС от 1928 до 1936 година.

СЛЕД ДВА МЕСЕЦА – „ДОБРЕ ДОШЛИ В САПОРО“

От 4 до 13 февруари на пистите в Макоманай ще бъдат излъчени новите олимпийски шампиони и шампионки в бяганята. Ще се раздадат златните, сребърните и бронзовите медала

Сега, около шестдесет дни преди бяганята олимпиада в далечния Сапоро, всичко е обърнато в тайна. Почти никога не се пише, не се правят никакви изявления, всеки крие от другите своята подготовка. Мълчанието като плътна завеса прикрива изключително напрегнати тренировки, плановете, целите. И пак традиционните въпроси: Ще доминират ли скандинавците? Ще обркат ли сметките им съветските безачи? Ще продължи ли настъплението на средноевропейците?

Вестник „Дойчеш спорт ехо“ (ГДР) предлага интересни таблици на лидерите – мъже и жени – въз основа на най-добрите резултати през предолимпийската година. Взети са предвид най-големите състезания, като на победителите се дават по 7 точки, на класиралите се вто-

ри-6, на третите-5 и т.н. Точкуването за състезанията от предолимпийската седмица в Сапоро е малко по-различно – за първо място – 11 т, за второ – 10, за трето – 9 и т.н. Ето ранглистата на най-добрите ски-безачи за 1971 г.

Мъже		Жени	
Гример (ГДР)	41	Веденин (СССР)	29
Воронков (СССР)	29	Кайосма (Финландия)	37
Симашев (СССР)	27	Кулакова (СССР)	31
Тилдум (Норвегия)	24	Олюнина (СССР)	30
Скобов (СССР)	21	Шабакина (СССР)	28
Клаузе (ГДР)	17	Федорова (СССР)	27
Веденин (СССР)	13	Пилюшенко (СССР)	26
Вьолдинг (Швеция)	13	Шиколева (СССР)	24
Нерланд (Норвегия)	12	Мухачева (СССР)	15
Тайпале (Финландия)	12	Дурай (Полша)	14
Стайвел (Полша)	12	Фшер (ГДР)	10
Таранков (СССР)	10	Пусула (Финландия)	10
Харвиен (Норвегия)	10		
Акиншиев (СССР)	10		

Някои интересни изводи могат да се направят и от най-големите състезания. В Холменколден например (без участието на съветските безачи) в първата деветка на 15 км има четирима средноевропейци. Разликата във времето на първите петнадесет състезатели е около една минута. С особен блясък е победата на Гример (ГДР) на 50 км, който се е откъсвал от шведа Вьолдинг с около 7 минути. При жените доминира Кайосма (Финландия). Във Фалун с участието на световния елит: 30 км – 1. Клаузе (ГДР), 2. Гример (ГДР), 3. Тайпале (Финл.); щафета 4x 10 км – 1. ГДР, 2. СССР, 3. Швеция. В Лахти: 15 км – 1. Воронков (СССР), 2. Тилдум (Норв), 3. Симашев (СССР); 50 км – 1. Тилдум, 2. Веденин (СССР), 3. Хиермстаг (Норв). В състезанието Ваза (86 км) – с участието само на скандинавци: 1. Елефсетер (Нор), 2. Андерсон (Шв), 3. Вьолдинг (Шв).

Това са част от имената на големите претенденти за олимпийските титли в Сапоро. Безспорно само някои ще се добрат до медалите, но всички ще покажат високото равнище, до което е еволюирало ски-бягането, ще бъдат на върха, до който ги е извел пътят, започващ някъде от Алтайските планини и Байкал хилядолетия назад.

Красен ИВАНОВ

Двукратната олимпийска шампионка в Гренобъл Тоини Густавсон (Швеция).

Едно величие на ски-бяганята – Ееро Ментиранта (Фин), носител на златни, сребърни и бронзови олимпийски медала.

ЦСКА «СЕПТЕМВРИЙСКО ЗНАМЕ» С ЕСЕННАТА ТИТЛА

РУС Е „специално за „Спарт“

В съботния следобед видяхме и двамата старши треньори на „Дунав“ и ЦСКА „Септ. знаме“ — Здравко Душанов и Манол Манолов, на стадион „Локомотив“, където русенските железничари играха последната си за полусезона среща (с „Чавдар“ Троян) върху тежък, заснежен терен. Тези профилактични наблюдения обаче се оказаха без особена практическа стойност, тъй като в неделя градският стадион предложи на дунавци и на армейците едно изчистено и несравнимо по-удобно за игра поле. Въпреки това изнесената от тях 90-минутна продукция не можеше да удовлетвори напълно 20-те хиляди зрители. Не бяха изминали броеви минути от началния сигнал на главния съдия Ал. Шерев (София), когато „Дунав“ невдвусмислено подсказва същността на своя изрови план: масирана защита (при опасност там биваха и Вължаров (10), та дори и Дамянов (11) и ответни атаки чрез изпратените на предна позиция Йорданов и Маринов. Оттук дойде и „главоблъсканицата“ на армейците. В редовете по фланговете се впускоха раже и Зафиров и Гаганелов. Да се намери път за топката в голямо населено пространство пред вратата на Младенов обаче се оказа много трудно. Многоходовите атаки на стотичници позволяваха на „Дунав“ своевременно да си осигуряват числен пребор в защитата, а твърде често центрираните високи топки ставаха лесна плячка за дунавските футболисти. В действителност на водача липсваха бързината, изненадващият ход, мизно-

вената и добре ориентираната стрелба. В същото време малкото контраатаки на русенци държаха в напрежение Филипков. През втората част ЦСКА освежи играта си с везналите Дремсизов и Пламен Яков (заменили съответно Денев и Атанасов). Жеков стана по-маневрен. Но и дунавци започнаха да действуват по-дръзко, въпреки че и сега трудно разкъсваха обсадия обръч на армейците. Играта стана несравнимо по-динамична. Записахме: силен удар на Жеков на сантиметри от очертаванията на дунавската врата; два опасни рейда на Маринов (в 80-та минута Филипков с мъка укроти остро изстреляната от него топка); 83-та минута — Дремсизов с глава по чудо не реализира; 86-та минута — Никодимов улови напречната греда. И... крайното 0:0.

ЗДРАВКО ДУШАНОВ, старши треньор на „Дунав“:
„Заложихме изключително на контраатаката. Така Маринов можеше да реши мача в края. Успяхме да вземем желаната точка.“
МАНОЛ МАНОЛОВ, старши треньор на ЦСКА „Септ. знаме“:
„Играхме слабо. А и „Дунав“ ни предложи масирана защита, каквато рядко се среща.“
Така армейците — два кръга преди края! — са вече есенни шампиони.

МИТКОВ: Един национален състезател се върна на терена...

КРИЗАТА ПРОДЪЛЖАВА

Кризата в „Левски-Спартак“ продължава. Преследван от нещастия, носителят на купата съвсем не може да напомни за онази бонка дружина, която — въпреки значителните промени в състава! — презагваш съперниците си в ранната есен... Полусезонът се оказа твърде дълъг, за да се играе всеки мач на върха на възможностите (както се казва — „на зъби“...), а скъпата мейката на резервите — твърде къса, за да осигурява срещу всякакви евентуалности... Доскоро „сините“ играха без криза, все пак някак успяваха да „летят“. В неделя бяха принудени да стигнат до обратния полюс — в нападението имаше вече три крили и трите еднотипни — и Митков, и Веселинов, и П. Кирилов различат предимно в своята пробиност, при това твърде често в подчертано индивидуален план. Срещу „Чардафон-Орловец“ обаче и тримата постаряха да излязат от „своята кожа“ и се навлязат в руслото на комбинационния стил. Този стремеж обаче бе над възможностите им. И понеже Хараламбиев съкрати „чезна“ от терена, след като отбеляза единствения си гол (въпреки че изпълни организаторска роля!), „Левски-Спартак“ остана практически без нападение. Така цялото второ полувреме забравиха за мача Панаретов не бе сериозно изпитан. Триважие да добре една невъзможна задача в меча за центрирана топка (за която поемта на младия Арсов, разбира се, не могат вице шампионите да спечелат единствена точка). Липсата на далновидност преди първостъпото, непопълненият състав, в който има взаимно заменящите се играчи, вече казва тежката дума! И вероятно ще я казва още дълго... И накрая — завръщането на Митков стряска може би изискваше специално внимание. Нека не бързаме. Той все още не е в форма, има още много да наваксва. А в съвкупност той показва най-малко, че има желание да играе... Митко ЕКСЕРОВ

НА «БЕРОЕ» — СЛАБ

Победа за „Левски-Спартак“, унижение в редиците на забравци, които бяха близо до равния резултат.

ВЕЛИКО ТЪРНОВО, специално за „Спарт“
Началните минути на срещата „Етър“ — „Берое“ показаха, че старозорските футболисти поинак си самоубийството на отбор от четвърта таблица и няма месо да сложат оръжие. Имаше маневрен защитен блок, с умни действия вратата на терена и с организиран хорове на Петко Белев в нападение, те принудиха „Берое“ да бързат повече, отколкото е необходимо, и в полувреме да се лутат безцелно да направят не съществено. Може спокойно да кажем, че едната от равни Загоре изпълниха много добре първата тактическа задача — „Етър“ не можа да намери своя стил на игра през първите 45 минути и резултатът от първата половина бе добре олицетворен. Резултатът от втората половина обаче не изглеждаше „Етър“ през втората половина, а „Берое“ в началото. Вече се виждаше, че в началото на втората половина „Берое“ не е бил в добра форма, а в началото на втората половина „Берое“ не е бил в добра форма, а в началото на втората половина „Берое“ не е бил в добра форма... Представянето на „Берое“ на стадион „Ивайво“ би могло да се характеризира така:
• самоубийство, но и... самонадеяност;
• стрелба към противниковата врата под всяка крилица;
• паника (през второто полувреме) и неумение да се сменя темпото, да се диктува играта.
И с две думи: срещу „Берое“ бероевци служиха слабо.
АНДРЕ ВЕЛИКОВ

СЛАВИСТКИ ДУХ НА СТАДИОН «СЛАВИЯ»

Само най-верните приятели на футбола могат да се срещнат на заснежени трибуни през тези студени декемврийски дни. Така беше и на срещата в София между „Славия“ и „Марек“. Но може би тогава тогава създаваше по-голяма връзка между зрителите и футболистите на терена. Кръговете в бяло се чувствуваха заложили на своите почитатели и всяко насърчение или укор откликваше в отбора, чувствуваха се стремеж за хубава игра, желание за победа. И въпреки че двата гола не дойдоха леко, никой от присъстващите на стадиона не се съмняваше в победата на „Славия“. Имаше дух в този мач, сила, с която се преодолява и трудният терен, и студеното време и съпротивата на съперниците. Имаше всичко, което дава право на привържениците на „белите“ да казват: „Нашите играят със славистки дух.“ Гостите се огънаха пред организиран натиск на домакините, отстъпиха се в своето наказателно поле и само от време на време показваха малко футбол, за да не забравят публиката, че на терена има два отбора.
Двата гола (на Григоров и на Михайлов) не бяха единствено, което заслужава да се види в този мач, имаше още много напрежени и интересни моменти пред вратата на „Марек“. Григоров показа добра игра, беше находчив, затрудняваше най-много отбраната на гостите. Жалко, че не винаги е така находчив, че няма силния характер на голям футболист, за да показва във всеки мач добрите си качества и да накара треньорите на националния отбор пак да помислят за него.
Младият Желязков все повече се „аклиматизира“ в „Славия“. Два кръга преди края на есенния полусезон (той вече е типично зимен) „Славия“ излезе на трета позиция след една силна серия в последните си пет мача, от които реализира 9 точки. Продължи ли в същия стил, отборът има всички възможности „да зимува“ на второ място в класирането и шегобидците ще престанат да говорят, че „славистите“ най-често играят за Спорт-лото.

ЕДИН ТОЛКОВА ОЧАКВАН МАЧ...

В събота предстои един от възловите мачове във всеки полусезон, двубоят ЦСКА „Септемврийско знаме“ — „Левски-Спартак“. Трудно е да се каже какъв интерес ще предизвика този път мач. Защото почти единствената му привлекателна сила е в традицията. Иначе състезанието на отборите е твърде различно.
... Шампионите — без загуба досега! — вероятно ще излязат на терена с мисълта да нанесат решителен удар и практически да направят спечелването на титлата през пролетта въпрос (както казват шахматистите...) на елементарна техника. Впрочем точно такава бе настроението на техния треньор Манол Манолов:
— Мачът ЦСКА „Септемврийско знаме“ — „Левски-Спартак“ е мач както всички останали. Понякога дори когато той няма решителен характер, му придават много голямо значение. Не искам, разбира се, да забравя, че ако няма такива срещи, интересът към първенството би спаднал... Националният отбор ще направи всичко възможно, за да победи в този мач. За да „живеем“ спокойно през пролетта, за да можем тогава да отрем по-голямо внимание на някои промени в състава и на „реконструкция“. Спечелихме аванс си след непрекъснато подобряване се игра и ще бъде много лошо, ако загубим от него само в един мач. Ако има нещо, което да ме безпокои, то е, че декемврийските условия едва ли ще позволят да покажем игра от висока класа, на която сме способни и ние, и „Левски-Спартак“... Манол Манолов има наистина основателно спокойствие. По-голямата

част от неговите състезатели са форма и той няма да има никакви проблеми при определянето на 11 души... „Левски-Спартак“ спечели — като и трудно да беше! — цели 10 точки след продължително прекъсване. Но проблемите в отбора останаха. Цветков все още не е в състояние да играе след тежката контузия на устата. „Тракия“ в Пловдив: Я. Кирилов, водач в коляното и едва ли ще се съвзаве до края на полусезона.
— Отборът на ЦСКА „Септемврийско знаме“ е много сериозен съперник сподели ст. треньорът на „Левски-Спартак“ Йончо Арсов. — Ние сме сериозно затруднени след многобройни контузии, но това в никакъв случай не означава, че ще започнем срещата с боя без пълна мобилизация, без съвета, че можем, че трябва да придобим! Условието за игра ще бъдат физически трудни и с по-големи шансове да бъде отигран, който успее по-бързо да пристигне към мача.
... И сякаш за да докаже, че „сините“ ще направят всичко възможно да бъдат готови до събота за единствения мач, Арсов победоносно тренира минути след мача с „Чардафон-Орловец“ онези, които не играха или участваха през 90-те минути мача. Сред „забравящите“ бе и... Асаньор Костов. Но както ни убеди в „Левски-Спартак“ попълвал е групата за една хубава двустранна игра. Вместо да се връщат към мача, в „Левски-Спартак“ бяха редица да картокекират двама от юнките си отбор — център-нападателя Здр. Атанасов и дяното крило Алексиев.

В КЛУБОВЕТЕ И В НАЦИОНАЛНИЯ ТИМ — ИЗПИТАНИЯ ЗА БАСКЕТБОЛИСТКИТЕ

ОПТИМИСТИЧНА ТРАГЕДИЯ

НЕ МЕ БУТАЙ, САМ ЩЕ ПАДНА...

Преди започването на втората осминафинална среща от женския турнир за купата на купата на баскетбол между „Локомотив“ (Сф) и „Идеотон“ (Секешфехервар) капитанката на менките И. Хезедюш откри сред публиката в Войнова и ѝ поднесе букет. А после нашата изтъкната бивша баскетболистка се шегуваше: „По това, че още ме помнят, съдът какъв кетбол играят...“ И наистина унгарките действително някакъв вехтозаветен вариант баскетбол, не знаеха (или поне не показваха, нямат) как да задържат спечелената у дома преднина от осем точки и като че ли разваляха, че опитните състезателки в състава в момент на възвръщане на мястото ще ре- вълвират. А трябва да се признае, че възвръщане наистина не им липсваше и то действително бе на път да им донесе успеха. Защото локомотивки в този ден по нищо не стъпваха (по-точно — не превъзхождаха) състезателките си: същата лишена от творчество а, същото отрицание на баскетбола като копитен спорт и същата амбиция за победа, обаче съвсем отне разума на нашите състезателки, всяка от които последователно взимат топката, поглеждаше таблото с резултата и ма тръгваше към противниковия кош. Така азбихри ожесточен двубой, подклаждан и от жените на резултата, но изчистен от вито и да било други достойнства. И ако 52:43 в София и 57:65 в Унгария единствена точка от двата мача изпрати „Локомотив“ на четвъртфиналите, това абсурдност подсказва за бъдещите несравнимо по-го- и трудности и за необходимостта от вни- телен анализ на тази среща, която заради о с щастливия си край. Тъй като отборът 18. Георгиев е с доказано по-висока класа.

Тъй като в едно спортно състезание винаги има победители и победени, не е беда да загубиш от по-силен противник — след като си дал всичко, на което си способен. Но да бъдеш сразен, както баскетболистите на „Левски-Спартак“ в осминафиналната среща — реванш от турнира на носителите на купи с атинския АЕК, е и необяснимо, и обидно. Такава метаморфоза от полюс до полюс с един и същи отбор и само за една седмица е направо куриозна: да победиш един съперник убедително след добра игра с разлика от 34 точки и след това да допуснеш истински разгром срещу него?! За жалост такива куриози има в практиката на европейските баскетболни турнири и още по-жалко е, че и наш отбор стана автор на един от тях. Катастрофалният резултат — 115:67 за АЕК не само отстрани „Левски-Спартак“ от борбата, но и постави един печален рекорд в българския баскетбол: никога досега наш състав не е губил на международното поле с такава разлика.

Вярно е, че в една турнирна среща домакинството играе значителна роля, вярно е, че и съдиите са по-строги към отборозост, че и публиката дава своя принос. Вярно е, че в Атина всички тези фактори са действували „с индиго“. Съдията Пустинер от Израел е допуснал много (и все еднопосочни) грешки, първото полувреме е протекло за времето на цял мач, екзалтираната публика в зала „Спортине“ е посрещнала нашия отбор така, че още преди началото е изпарила предварителния му оптимизъм. Но още по-вярно е, че такива катаклизми могат да разстроят

само един лабилен и незрял отбор. Още повече, че и с играта си нашите представители не са показали, че заслужават друга участ.

В разговор с треньора на „Левски-Спартак“ Антон Кузов се опитахме да разберем причините за неочаквано голямата загуба. Според него психологическият шок от публиката и изненадата от преобразената игра на атинските баскетболисти са били от решаващо значение. От друга страна, тактическите указания са били оставени в съблекалнята и когато в петата минута при резултат 16:13 Зупас е откраднал две точки, нашата петорка е решила да върне загубеното за секунди, направени са много грешки, което е позволило през следващите шест минути разликата да нарасне на 20 точки — 33:13. Всъщност това е решило изхода на срещата, като по-нататък мачът е протекъл като игра на котка с мишка: 66:28 на полувремето, 88:35 в 28-та мин., 102:43 (най-голямата разлика) в 32-та мин. и накрая 115:67. Необходими са били малко рутина, тактическа дисциплина и воля, малко съзнание за спортна чест у състезателите, за да бъде избягнато поражението. Но нашите представители са били далеч от обичайната си форма, не са показали при същата на мнозина от тях баскетболна култура, нито пък традиционния си спортен дух и воля за победа. Просто са капитулирали пред противника почти без борба. И това е най-жалкото...

Пейчев (Ак — 15) и Марианов — двамата основни стрелци в реванша между „Академик“ и „Левис Фламингос“.

Григор ХРИСТОВ

ти половината от точките на „Локомотив“ бяха дело на Георгиева (9).

М. Георгиева (с топката) — илюстрация на амбициозността.

МОРАЛНА УТЕХА

„Академик“ (Сф) и в София доказа превъзходството си над натурализираните американци на холандския първенец „Левис Фламингос“, като ги победи и в реванша от осминафиналите на турнира за купата на европейските шампиони по баскетбол — този път със 105:92. И все пак студентите приключиха участието си в турнира — те ще трябва да подчинят клубните си амбиции на интересите на националния баскетбол...

Неотдавна бюрото на БФ по баскетбол направи преценка на плана за подготовката на нашия олимпийски отбор за Мюнхен-72 и предхождащите го квалификации и констатира като основен недостатък в досегашния му вариант липсата на достатъчно време за физическа и функционална подготовка на националите и време за възстановяването им. Въз основа на тази констатация и предвид значението на мюнхенската олимпиада като най-важното състезание за българския баскетбол през годината, ЦС на БСФС взе мерки за съобразяване на подготовката със съвременните изисквания на учебно-тренировъчния процес. Една от тях е решението да се преустанови участието на клубовете в европейските турнири. Така че на националите от „Академик“ (а те са многобройни) предстои да трансформират майсторството и желанието си в руслото на представителния отбор — и в процеса на подготовката, и в бъдещите отговорни срещи...

Петър ХАДЖИЙСКИ

БЕЛЕЖКА НА ДЕЖУРНИЯ РЕДАКТОР

Наред с другите грижи около организацията домакините на втората осминафинална среща между женските отбори на „Локомотив“ (Сф) и „Идеотон“ (Секешфехервар) от европейския турнир на носителките на национални купи по баскетбол този път бяха помислили и за зрителите. В четвъртък вечер посетителите на зала „Сливница“ бяха изцяло изненадани, когато още на врата получиха безплатно листовъ- със сведения за предстоящия мач; такива листовки бяха оставени и пейките в залата.

Една скромна листовка, без излишна помпозност (и без да струба обезпечно почти колкото половината цената на входния билет), но съдържаща достатъчно данни за състезанието, позволяваща да се проследи по-компетентно и по-културно хода на срещата, бе достатъчна да покаже уважението на ЦС „Локомотив“ (Сф) към привържениците на железничарския баскетбол, към спортния съперник. А това раз на краищата значи да уважава и себе си...

Кубабо би било, ако този приятен щедър не остане без последователи.

ДОСЕГА — САМО БЪЛГАРКИТЕ НА ВЪРХА!

Такава „скучна“ ранглиста едва ли има в историята на многобройните балкански игри: България е единствен победител в проведените досега осем балкански по баскетбол за жени! Ето впрочем как изглежда тя: I. 1963 в Белград — 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния, II. 1964 в София — 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, III. 1965 в Галац — 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, IV. 1966 в Скопие — 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, V. 1967 в Севлиево — 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния, VI. 1968 в Сплит — 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, VII. 1969 в Темшоара — 1. България, 2. Румъния, 3. Югославия, VIII. 1970 във Варна — 1. България, 2. Югославия, 3. Румъния.

Сега на дневен ред е деветата балканска, която ще се състои от 17 до 19 декември в Сараево. В нея освен постоянното трио: България, Румъния и Югославия, ще вземе участие извън класирането и женският национален отбор на Италия. Въпреки че окончателната програма още не е изготвена, от гостувалия неотдавна у нас председател на баскетболния съюз на Югославия Ратомир Шапер научихме проекторазписанието на трите състезателни дни в зала „Скендерия“: 17. XII, петък: България — Италия, Югославия — Румъния, 18. XII, събота: Югославия — Италия, България — Румъния, 19. XII, неделя: Румъния — Италия, България — Югославия.

След завършването на есенния полу- сезон от републиканския шампионат треньорът на националния отбор Ив. Гълъбов и помощникът му Ив. Георгиев събраха преди седмица на подготовка в София

(Мар-Пг, 183 см, 21 г), Ел. Петрова — Вутова (Мар-Пг, 160 см, 25 г), М. Туцова (Ак-Сф, 185 см, 19 г), Св. Несторова (Ак-Сф, 171 см, 25 г), С. Симова (Ак-Сф, 172 см, 20 г), Л. Янкова (Ак-Сф, 170 см, 20 г), Ел. Илиева (Ак-Сф, 168 см, 21 г), Кр. Георгиева (Лок-Сф, 182 см, 22 г), Ст. Иванова (Лок-Сф, 180 см, 23 г), М. Георгиева (Лок-Сф, 175 см, 24 г), Д. Дилова (Лок-Сф, 186 см, 18 г), Е. Тодорова-Озмянова (Пк, 180 см, 23 г),

П. Методиева (Пк, 166 см, 21 г), А. Лабова (ЛС, 165 см, 26 г), М. Кръстановна (ЛС, 178 см, 21 г) и В. Симеонова (СЛ, 177 см, 23 г).

След серия подготовителни срещи със „Спартак“ (Москва) и националните отбори на КНДР и ГДР дванадесет от тях в сряда ще отлетят за Сараево. За да бъдат в сряда вече „патентованата“ балканска титла...

Националките се готвят за балканиада. Това е момент от контролния им мач със „Спартак“ (Москва).

БЪЛГАРСКИ ШАХМАТИСТИ СРЕЩУ СПАСКИ И ФИШЕР

Няма шахматист, който да не желае срещи на шахматното табло със световния шампион, с най-силните гросмайстори в света. Всяка такава партия е „пробен камък“ за собствената класа и школа за усъвършенстване. Но за мнозина това е само мечта. Статистиката сочи сравнително малко срещи на български шахматисти срещу световния шампион Борис Спаски и претендента Роберт Фишер — съответно за 18 години 17 партии и за 13 години — 7 партии. При това „шахматистите“, които са премерили сили с безспорно най-силните в света гросмайстори днес, са само шест. Ето хронологичния списък на тези срещи:

1966 г. — Сочи	Спаски — Бобоцов 0,5:0,5
1966 г. — Хаваиа	Спаски — Бобоцов 1:0
1967 г. — Москва	Спаски — Бобоцов 0,5:0,5
1969 г. — Маборка	Спаски — Бобоцов 0,5:0,5
1970 г. — Амстердам	Спаски — Трингов 0,5:0,5

Общ резултат на Спаски — 7 победи, 1 загуба, 9 равни (11,5:5,5 т.) 67,7%.

С. Р. ФИШЕР

1958 г. — Порторож	Фишер — Неокирх 0,5:0,5
1960 г. — Лайпциг	Фишер — Бобоцов 1:0
1962 г. — Варна	Фишер — Пъдевски 0,5:0,5
1962 г. — Варна	Фишер — Пъдевски 0,5:0,5
1965 г. — Хаваиа	Фишер — Трингов 1:0
1966 г. — Хаваиа	Фишер — Минеб 1:0
1967 г. — Скопие	Фишер — Л. Попов 0,5:0,5

С. Б. СПАСКИ

1953 г. — Букурещ	Спаски — Милев 0:1
1955 г. — Анберг	Спаски — Трингов 1:0

3. гросм. Н. Пъдевски	не е изграл	0	2	0	0	2	0
4. мм инж. Здр. Милев	1	2	0	не е изграл	1	2	0
5. мм инж. Ат. Коларов	0	1	1	не е изграл	0	1	1
6. мм г-р Н. Минеб	0	1	0	0	0	1	0
7. мм Ол. Неокирх	не е изграл	0	1	0	0	1	0
8. мм Л. Попов	не е изграл	0	1	0	0	1	0
9. мм инж. Ив. Радулов	0	0	1	не е изграл	0	0	1

Всичко: 1 13 10

Контактът със Спаски е по-дълготраен. Той започна първо обмяна на мнения с мм инж. Здр. Милев на турнира в Букурещ 1953 год. Интересно е, че и в следващите две партии Спаски не успя да вземе реванш от Милев и се задоволи с ремита, а нашият меж. майстор остана единствен от българските шахматисти, които има положителен резултат срещу него. Можем само да съжаляваме, че един от най-талантливите ни състезатели първо рано и неочаквано пре-

равняват пограбватите, които трябва да се надминат, за да върви стъпаловидно и на ре спортното майсторство на новото поколение шахматисти.

След 1953 г. кривата на успехите на Спаски нарастваше „креснено“, това личи и от резултатите му с българските шахматисти. Той ще категоричен в 7 партии, а не можем да припомним и нито една среща, в която да е паднал в критично положение. Едновременно можем да не отбележим, че в последните години нашите гросмайстори Бобоцов и Трингов изиграват успешно с него.

Спаски е добър приятел с побечето от нашите първи шахматисти и не са малко случаи когато на олимпиадите е давал ценни съвети при анализ на наши партии.

Първо малко са партиите, изиграни срещу Роберт Фишер, и резултатът е задоволяващ. Едната партия е загубена... по телефона. В 1965 г. Държавният департамент на САЩ не даде изходна виза на Фишер за Куба и той провеждаше съвместни партии от Ню Йорк, като хората се преваха по телефона. Тези партии поради естествено затруднения са продължавали не пет, а по осем до десет часа. Както разказва Трингов, обстановка е била доста неудобна, защото не видяха противника. Не е лесно се концентрираш, имаш чувството, че играеш със себе си, и все ти се струва, че правиш по-добрият ходове за насрещната страна.

В три от партиите срещу Фишер е изграна с черните фигури „Френска защита“. Особено успешно в победите Пъдевски на олимпиадата във Варна 1962 год. Тогава Фишер не успя да реши успешно дебютните проблеми и даже в едната среща попадна в по-лоша позиция. Този избор не беше случаен, а плод на добро предричание „разузнаване“ и оценка, че именно в „Френска защита“ Фишер се чувства най-добре. Това мнение сега се потвърди и от много на от неговите преки съперници. Още преди Фишер попадна в трудно положение срещу Трингов в Скопие 1967 г. Тогава той пожертвува мата си, за да избегне реми, и после трябваш мъка да се спасява.

Може би е интересен и въпросът, защо нашите шахматисти се срещат сравнително рядко с най-силните. Едната част на отговора се крие в статистиката за срещите със Спаски и Фишер. От общо 24 партии 13 са изиграни на олимпиади, световни студентски първенства и олимпийски срещи и 11 на индивидуални турнири. Малко са турнирите, в които е изиграно значително. Този избор е близък и ако прибавим имената на Петросян, Корчной, Тал, Смыслов, Лисен. Те нито веднаж не са участвували в българските международни турнири. Без съмнение: това има и трудно преодолими обективни причини, но ни се струва, че през 1972 г., когато българският шахмат ще отбележи своята 50-годишнина, може да се направи нещо.

А втората част на отговора е ясна. Само си помислиме, получават покани и са желани гости на международни турнири в чужбина от ранга Спаски и Фишер. Нашите шахматисти трябва да повишат своето майсторство и международна ерация (по системата Ело) до степен, която ще им позволи да съперничат с най-изтъкнатите гросмайстори в света. Знаем, че сили и при това, но пътят за това едга сега се чертава. Необходима е сериозност и научна обособеност. Новото ръководство на федерацията по шахмат, избрано на 28 ноември т. г., има правилно отношение по тези въпроси и нека се надяваме, че ще успее да изпълни своите намерения за издигане спортното майсторство на големия г-р на български шахматисти на още по-високо ниво. Само така ще можем да защитяваме успешно своето реноме на една от най-силните шахматни страни не само в отборните, но и в индивидуалните съревнования.

Д-р Николай МИНЧЕВ
международен майстор

Пъдевски срещу Фишер на шахматната олимпиада във Варна през 1962 година.

1957 г. — Москва	Спаски — Милев 0,5:0,5
1957 г. — Рейкявик	Спаски — Минеб 0,5:0,5
1958 г. — Ленинград	Спаски — Бобоцов 1:0
1958 г. — Ленинград	Спаски — Бобоцов 1:0
1958 г. — Варна	Спаски — Коларов 0,5:0,5
1960 г. — Ленинград	Спаски — Коларов 1:0
1962 г. — Мар. Лазие	Спаски — Радулов 1:0
1962 г. — Хаваиа	Спаски — Милев 0,5:0,5
1962 г. — Варна	Спаски — Трингов 0,5:0,5
1964 г. — Амстердам	Спаски — Трингов 1:0

Общ резултат на Фишер — 3 победи и 4 равни (5:2) 71,4%.

Следващата таблица показва индивидуалните резултати на българските шахматисти:

	Със Спаски			Със Фишер		
	п	р	з	п	р	з
1. гросм. М. Бобоцов	0	3	3	0	0	1
2. гросм. Г. Трингов	0	2	2	0	0	1

Б. Спаски анализира току-що завършила партия. Всеки иска да види и да чуе.

късна участие си в турнири, без да достигне своя зеница в спортно и творческо отношение. Ако трябва да отпразним един макар и закъснял утрекъ към тогавашната федерация по шахмат, че допусна един рутинизиран и от висока класа състезател да бъде излюбен за нашия шахмат, то вършим това, за да предпазим от евентуални подобни грешки. Шахматист от международна класа се създава за около 15 години (според Ботвиник) и поне още толкова продължава да се развива. Такива кадри са еталонът, по който се

ОДА ЗА ДАН КОЛОВ И БЪЛГАРСКАТА БОРБА

Сред поредицата културно-спортни прояви като концерти, изложби, конкурси и пр., посветени на предстоящия конгрес на БСФС, като най-масов форум сякаш се очертава настоящата седмица на спортния филм в кино „Култура“. И това е естествено — екранът с привлекателния свят на движението, със своята емоционална динамика въздейства най-силно и непосредствено върху човешкото съзнание.

Силно впечатление от заснетите в последното време спортни филми правят документалните разкази, посветени на ролята на български борец Дан Колов и състоялото се у нас през тази година световно първенство по борба. И двата филма са дело на студията за хроникални и документални филми към Комитета за телевизия и радио и в създаването им участва твор-

чески колектив със сценарист Васил Братанов, режисьори и помощни режисьори Милан Гетов, П. Пенчев, Д. Добрев, оператори Ив. Манев, Ст. Апостолов, В. Лонев, Г. Драганов и музикален оформител Св. Христов.

С особено чувство се посрещат кадрите от триумфалното шествие на Дан Колов по световните борцови арени. Това са картини на жестоки схватки. Такива нашият социалистически спорт не познава. Сам срещу пословичните пороци на капиталистическия спорт Дан Колов все пак запазва величието на славянската душа, остава си удивително обаятелен и човечен. Такъв ни го представя и екранът. За това говори и претреляният Лазар Добрич, от когото авторите са взели едва ли не последното му интервю, за това говори и ген. Вл. Стойчев, и народната артистка Илка Попова, която ни разказва за паметната среща между двете от най-популярните личности по онова време — Шалапин и Дан Колов.

В този 22-минутен филм са изредени цял низ от мъжествени и трогателни постъпки на Дан Колов. Всичко започва с онова удивително хвърляне на почти два пъти по-тежкия от него противник, този начален изблик на силата, този предвестник на удивителните победи на нашия борец — богатыря, наши съвременници.

Дан Колов винаги се е чувствувал прико свързан с България с трогателен жест той купува самолет за родината. И за да докаже коя България обича — внася голяма сума за организиране защитата на Г. Димитров по време на Лайпцигския съд.

От сенчестите булеварди на Сена, от тихите кътчета на букинисти и художници фил-

мът ни пренася в родното село на бореца Чадърал сега Сенник. Оттам — към врящия котел на бившия „Юнак“, където славният, непобеден в повече от 1500 борби българин кара предшествениците на онези шахматисти десетки хиляди любители на борбата, получили специалното отличие на ФИЛА за най-компетентна публика, да изживяват още тогава незабравими дни на патристичен подем...

Почти на същото място след 36 години камерите отново фиксират триумфа на все така юначни и славни българи. Само че сега това не са единици — прокудени от родината, не са самотни спортисти принудени да се борят до последна капка пот за хляба си а великомерно третиран, оберадени с много внимание и грижи световни и олимпийски шампиони, чиито успех е дошъл не случайно а благодарение грижите и подкрепата на цял народ — та и затова не са единици.

Филмът за световното първенство по борба не ни ослепява с блясъка на медалите, не ни огулява с фанфарите на победата. Герой в него и обект на вниманието ни си остава човекът, спортистът, с неговите радости, с болката от травмата, с уморените от труд лица със скръпата усмивка или неволната гримаса... По силно от всяка дума действуват тези решителни лица или тези кадри при които операторите ни дават едновременно борбата на трите тепаха — тези влестени във върховни уселня шест човешки тела... Но още повече ни възбужда темата бащи и деца — преживяванията на бащата и двамата мусоубе отфренския отбор, чувствата на познатия ни Кольо Маринов, който гледа от трибуната борбата на своя син.

Не, ние от трибуните в никой случай не сме

успели да видим това голямо спортно събитие така, както са го видели камерите на документалните, както строгият смислов матаж ни го показва. И не само това, че между и тепаха е изада по-голямо разстояние, откъдето между обектите и героите на филма, а и защото нашите очи не притежават онези ури телни възможности на съвременната оптика да синтезира най-важното от дадено събитие или да различи един миг така, че през изумителни ни очи да се разкрие трагизмът на една губа, спонтанният изблик на чувствата от на победата, физическото напрежение на гримите на човешките възможности.

А музикалната фраза, която съпровожда бивша победителя, трънал през кордоните от тегнати ръце, през претръпките, през приляте решили на всяка цена да го вдигнат вис горе и да го пренесат триумфално от тепа до пейките, където сега неговите родни дошли от далечното село, тази борба и стог цял сърцето музика, жизнерадостна, без фий сякаш ни успокоява, че не всичко е вече изрия, че трябва да сме спокойни, че пак ще се дим с тези образи, с тези станащи ни извънни ни млади герои, с нашите славни борци.

Узавса екранът и ти се струва, че с тях е разредил само за миг и техните нови победи видих скоро в Мюнхен, и то пак благодарение на този удивителен свят на екрана, който ни покаже пак така и по-хубаво дори, този удивителен спорт — борбата!

Климент ВЕЛИЧК

Кадр от филма „Дан Колов“

КАКЪВ ИСКАМ ДА БЪДЕ МОЯТ ТРЕНЬОР

▲ Милчо Миленски: Мога да посоча двама треньори, с които съм работил с голямо удобство и които са моят пример...

▲ Василена Амзина: Треньорът трябва да бъде преди всичко човек...

▲ Георги Тихов: Лоши треньори са тези, които стават „бавачки“ на своите състезатели...

▲ Вера Маринова: Треньор - това е призвание...

- За мен треньорът трябва да бъде преди всичко човек - ми каза нашата рекордьорка на 1500 м ВАСИЛЕНА АМЗИНА. - Трябва да бъде и педагог, който силно обича своята работа. Треньорът ми Иван Иванов съчетава тези качества с една малка забележка - много е великодушен и има хора, които понякога злоупотребяват с това...

- Да бъдеш треньор - това е призвание - казва змс ВЕРА МАРИНОВА, една от шестте „златни“ момичета, световни шампионки в ансамбловото упражнение по художествена гимнастика. - Да станеш треньор - това значи не само да си избереш някаква професия. Треньорът трябва да бъде творец - с много фантазия и вечен стремеж към усъвършенстване. Но всички тези качества не биха стрували нищо, ако не се съчетаваха и с педагогически усет.

У всички състезатели остава забинага образът на първия треньор. Той им е разкрил азбучни истини, дал им е най-много - онова първо и най-важно движение напред, без което не бихме опознали и не бихме се посветили на спорта. И досега си спомням думите на първата ми треньорка Миглена Камберова: „Играй за красотата, за тези хора, които са дошли да гледат прекрасното, не мисли нито за оценки, нито за съдии.“ В трудни минути тези думи и сега ме ободряват, прогонват сковаността и предстартовата преска.

Не обичам мрачните погледи, искам да работя само с приветливи хора. Искам да работя и само с високоетични треньори - само на такива хора може да се вярва! Само за тях си заслужава да се правят така честите и необходими жертви! И ако има повече такива личности, един ден с дълбоко удовлетворение ще можем спокойно и радостно да кажем какво ни е дал спортът. Здраве и хубава фигура? Но и още нещо много важно - високи морални добродетели, които сме възприели от тях - нашите обичани и уважавани треньори...

Тодор КАЛЕНДЖИЕВ
Снимка: Иван ПОПОВ и Йордан СКРИНСКИ

Едва ли има спортист, който не мечтае за шампионска титла или рекорд. Това е естествено и навярно тази именно мечта кара младите хора да преодоляват всички трудности, с които е свързан спортният живот. Но за да се постигне висок резултат само желание, воля и амбиция са недостатъчни. Необходими са съответните условия и на първо място - пътен и талантлив треньор. Затова ако треньорът преценява своите състезатели, така и спортистът често ишли за своя треньор. Какви са тези мисли, какъв искат да бъде техният треньор състезателката или състезателят, посветили на спорта най-хубавите години от живота си?

Мнозина познават нашия рекордьор в дисциплината хвърляне на копие. Със своя красив стил, с рекорда си и със златните си медали от балканските игри МИЛЧО МИЛЕНСКИ издигна на едно по-високо стъпало тази лекоатлетическа дисциплина.

- Първата гаранция за успешна съвместна работа между състезател и треньор поред мене е взаимното опознаване и вникване в характеристиките - казва той. - Това особено се отнася до треньора, който е по-възрастен и опитен, който трябва да бъде гъвкав в отношенията си, да умее да иска своето, без да накръпва чувството за достойнство у състезателя.

Треньорът трябва да бъде пример във всичко - и особено в трудолюбието, в жажбата за знания. Хубава е, ако се е състезавал, защото без познаване на спортната орба не може добре да се почувства онова, което става в душата на атлета пред търворен старт.

Идеален треньор няма, както няма и идеален човек. Но искам да изтъкна двама юни треньори. Работата ми с тях беше истинско удоволствие. Те са и моят пример. Първият е Светослав Джумалиев и егашният ми треньор Стефан Станчев, един голям педагог и обаятелен характер.

Змс ГЕОРГИ ТИХОВ вижда в треньора най-добрия помощник на състезателя.

- Има едно много важно условие, без което, струва ми се, един треньор не би могъл да върши успешно работата си: той трябва да е търпелив! Но такива треньори са малко. Младците мислят и за всеотдайното развитие на състезателите. За тях спортистите са само хора, които трябва да тренират и да дават високи юстижения. Какво ще стане с тях, след като приключат спортната си кариера - те ги интересува. Това се чувствува от състезателите и такива треньори нямат особен авторитет. Нещо повече - юдишинството спортисти се отнасят към тях също неискрено...

Струва ми се, че грешат и тези, които стават „бавачки“ на своите състезатели. Треньор и състезател са едно цяло - дната половина не може без другата, но т едно сядно и машинално изпълнение волята на треньора няма полза. Спортната орба иска твърде често от състезателя ам да взима важни решения - той трябва а е подготвен за това.

Концепцията ми за треньора отговаря апълно на образа на Кольо Гьокоб, който ш е много добър помощник не само в порта, но и в живота. Във всички мои успехи той има голям дял, за което ще съм ю благодарен винаги.

ВЯРВАМ НА ВСЯКА НЕГОВА ДУМА

АНДРЕЙ ЖЕЛЯЗКОВ. За привържениците на представителния футболен отбор на „Славия“ това име напоследък означава приятна среща с един талант. Русокосият младеж добре от далечно Раднево, Старозагорски окръг, едва преди пет месеца, но бяха достатъчни само един-два контролни мача с бялата фланелка с № 10, за да се утвърди на този пост. За останалите любители на футбола от столицата обаче Желязков е все още спорна личност...

Нашата среща с младия нападател стана по време на мач на „Славия“ на дружественния стадион. Старши треньорът на „белите“ Александър Илиев току-що го бе извадил от състава вернага след първите 45 минути.

Желязков стоеше на трибуната малко по-съзнал, сеушил се в яката на балкона. Изглежда, решението на треньора го бе засянало...

- Не се сърди на др. Илиев. По средата на полувремето сам почувствувах, че нещо не върви...

В началото на момъка от Старозагорско не бе леко. Тук не е както в отбора на Раднево, в зоната, при първия треньор Христо Артъчки. Там всички се възхищаваха от играта му, а когато се случваше да срещни амбицията не го тласкаше към нова несполука. В Раднево неговият талант разцъфна заедно с всекидневното умножение на труда в тренировките.

Артъчки за него бе като втори баща. Всеки ден тренираха заедно, след като отборът привърши занимания. После прекарваха свободното си време в дома на треньора.

- Това бяха хубави дни. Излизаш с треньора и съучениците си, ходехме заедно на кино и разходка, говорехме за футбол...

- А сега?
- Сега пак тренирам упорито. Често пъти др. Илиев остава по половин, понякога дори един час с мен за индивидуални занимания. Още много неща не ми достигат, за да стана първокласен футболист...

Андрей твърдо вярва на своя треньор! Далеч от родителите и двамата си братя, той

и намира средна среда тъкмо при Илиев. Разликата в годините не са пречка за тази близост между треньор и състезател. Напротив!

... Още в първите дни след пристигането в София на Желязков му правят впечатление някои неща в отбора, с които не се е сблъсквал преди: голямото внимание към футболистите от страна на ръководството, а още и... непрекъснатото им „ухажване“ от немалък брой почитатели и почитателки... Наистина иска се немалко воля, за да се превъзмогне изкушението след успешен мач да прекараш вечерта в „приятна компания“!

Първ който му протяга кренка десница, е треньорът. След него (и заедно с него!) са ръководителите на футбола в „Славия“. И вниманието на Желязков сега е насочено изключително към спортната подготовка и завършване на образованието.

- Обичам след напрезатия ден да се разходя с треньора и с някои мои близки, да отида на кино или да посетя интересно театрално представление, да погледам телевизия...

Желязков сега е на 19 години. За мнозина неговия връстници това е времето на първа-

та цигара, на първата среща с момиче, на първата зълтка коняк... Трудно е на тази възраст да се предпочете другото - всекидневните, често двуразови тренировки, след които трябва да си легнеш най-късно в 22 часа, да четеш и за изпити, дори и когато си в лагерна обстановка. Но той се е вървъл на това трудно и отговорно дело, дал е мъжка дума пред своите треньори - да израсне като голям, първокласен футболист и признат гражданин! Илиев вярва в неговите качества така, както Желязков вярва в думите му - и по отношение на тренировките, и за режима извън тях!

Постигнато е пълно разбирателство между треньор и състезател и е хубаво, че един безспорен талант като Андрей Желязков е съвсем наясно, че първба му предстои много и много работа, за да прекрати майсторския праг на любимата игра!

Ако това стане, каква по-хубава отплата за грижите към младежа от далечно Раднево? За всичко, направено досега за него от ония, с които заедно е вървъл и ще върви към големия футбол - треньорите!

Веселин ЛЕСИНГЕРОВ

Още много неща не достигат... За това често остават двамата - състезателят и треньорът, Желязков и Илиев.

Снимка: Емил МАНДЖАРОВ

В ЧЕЛНИТЕ РЕДИЦИ НА СВЕТА, ЕВРОПА И БАЛКАНИТЕ

С ГРИЖА И НАДЕЖДА ЗА УТРЕШНИЯ ДЕН

Радостно е че младата сила се представя достойно в най-големите състезания. Отново с най-важен успех приключват годината младите борци, прославил родната ни в далечна Япония. С най-голямо уважение се произнасят имената на нашите млади шампиони-светолюбиве: юношески рекордьори Александър Крайчев, Атанас Шопов, Йордан Биков и Димитър Слабов. Значително е, че на международния поурем те са равностойни на най-силните мъже и спечелиха медали и призови места на световни и европейски първенства за мъже... Най-силен сред мъжете у нас е европейският юношески рекордьор на тласкане гюле Вълко Стоев с второ постижение на Балканите - 18,96 м! Сред най-добрите в света и Европа са също младите атлети Едил Владимиров (disk), Михаил Иванов (чук), Янко Брътанов (400 м с пр.), Маргарита Илиева (гюле и диск), 15-годишната Тоня Христова (копие) и други. Младите гребци и кануисти спечелиха медали от световни и европейски първенства. Сред елита са и младите баскетболисти и волейболисти...

Все по-богат става спортният календар за младите спортисти. По редица спортове вече се организират световни и европейски първенства. Непрекъснато нараства броят на балканските за юноши, девойки и младежи. През тази година бе поставено началото на балканските игри по лека атлетика за юноши и девойки - 42 години след учредяването на балканските...

Общо нашите юноши и девойки извоюваха през 1971 г. 16 медала от световни първенства, 4 от европейски и 101 от балканските (тук не фигурират юношите и девойките, които се състезават в първенствата за мъже и жени). Една трета от медалите са златни! Ето спечелените златни, сребърни и бронзови медали на световни, европейски и балкански първенства за юноши, девойки и младежи през настоящата година:

Спорт	Златни			Сребърни			Бронзови			Общо
	С	Е	Б	С	Е	Б	С	Е	Б	
Кл. борба	2	6	2	2	2	2	2	2	2	16
Св. борба	7	6	1	6	1	2	2	1	2	17
Гребане				1			1			2
Кану каяк							2			2
Волейбол	2						1			3
Баскетбол				1			1			2
Атлетика	16			9			13			38
Плуване	3			9			16			28
Ски	4			2			3			9
Конен спорт	1			1			1			3
Футбол				1						1
ВСИЧКО	2	39	9	26	5	4	36	121		

Двукратната балканска шампионка (гюле и диск) Маргарита Илиева

Ние се възбудваме от победите и загубите на нашите спортисти. Възбудваме се от това, което се случило диск и въера. Но спортните ръководители са длъжни да мислят и за възпитанието, които ще даде утрешият ден. И да отидат в близост на спортната база, отколкото в гората на настоящето. Да се въздържат в това, което ще бъде след пет, след десет години, по-голямо, отколкото в това, което става през тази година. Защото днешното много не може да се промени - от тамана си никой по-горе не етига. Но това, което не ни достига сега, можем да го и наие в бъдещето. Пожелаваме другари ХРИСТО МЕРАНЗОВ, заместник-председател на ЦС на БСФС, да ни каже какво са били насочени усилията на съюза между двата конгреса в областта на детско-юношеския спорт.

Преди всичко се захем с изграждането на функционална организационна структура, с изграждането на цялостна система за детско-юношеския спорт, за да може пирамидата да има солидна основа и висок връх. Миналата есен бяха приети единни програми за обучение и тренировка на младите спортисти. Тези програми, разработени от спортните федерации са подложени на едногодишен експеримент, след което ще бъдат направени и корекциите, предложени от преподавателите, треньорите и ръководителите.

Какви са резултатите от усилията да се подобри организацията?

Те са най-добрият регулатор. Те ни показват къде сме поели правата посока, къде трябва да се върнем по-отдалеч. 55 медала от световни и европейски първенства - 15 златни, 27 сребърни, 13 бронзови - това е най-точно измеримият баланс на досегашните условия. Отборът по свободна борба през 1970 г. стана европейски юношески шампион, а през 1971 г. - световен, класиците са втори в света. Добре се представиха младите кануисти, волейболисти, баскетболисти, някои лекоатлети и други. Особено трябва да се отлечи дейността на федерацията по вдигане на тежести, която в този нов етап най-правилно се ориентира и се представя не само

при юношите, а с юноши и при мъжете. Крайчев, Шопов, Биков, Слабов - това са ученици, които вече делят медали с най-силните мъже в Европа и в света и се класират в шестцимата и тройката... С две думи - базата за бъдещото развитие на спорта е добра. Ако от нея слудем да извадим големите спортисти, ще се радваме и на все по-големи успехи на международното спортно поле. Все по-често ще слушат хората от цял свят българския химн, все повече български спортисти ще прославят страната ни.

Може би тук изваме как до този проблем, който нашата редакция поставя вече от доста време: „Защо и къде се губат младите таланти?“

Да, това е един много важен проблем - да не се губят младите таланти. Но трябва преди всичко да уточним кои са талантите. Все още нямаме критерии, които да ориентират физически надарените деца тъкмо за спорта, в които ще намерят най-пълна издва. Може би в това отношение най-показателно беше и изказването на Божидар Витанов, който сам до края не е разбрал в коя дисциплина има най-много шансове да достигне до върха, към които е тръгнал. Научна група ще трябва до 1975 година да разработи тестове за подбор на децата за отделните спортове. Пречи ни много текучеството при откриването на талантите. В края на годината остават около 25% от записалите се в началото в подготовителните групи. Може би тъкмо в тези 75% още тук, в началната фаза пропускате най-ценното...

Какво бихте казали за форсираната подготовка?

Според мене правилно мнозина я обявяват като браз номер едно, но неправилно я смесват с ранната специализация. Много често в националните отбори трябва да се разрушават павици, вече здраво наелоени в юношата, защото треньорът е искал той да се изяви бързо и не е държал сметка за правилното обучение и овладяване на техниката, не е създавал така необходимата „школа“ в своя възпитаник.

Мерките?

КОГАТО ФАКТИТЕ ГОВОРЯТ...

Огромни са грижите за израстването на млади спортисти. В България има: 81 специализирани спортни школи по 14 вида спорт с 345 преподаватели;

177 спортни школи с 239 преподаватели;

31 детски спортни школи по лека атлетика, плуване и борба към Комитета за младежта и спорта.

Във всички спортни школи у нас, включително и в ученическите към МНП и профсъюзните, са обхванати над 45 000 юноши, девойки и деца.

От тази година има 9 спортни училища интернати с 1600 ученици. В тях преподават 104 специалисти. В недалечно бъдеще броят на спортните училища ще се увеличи и в тях ще се обучават около

6000 ученици.

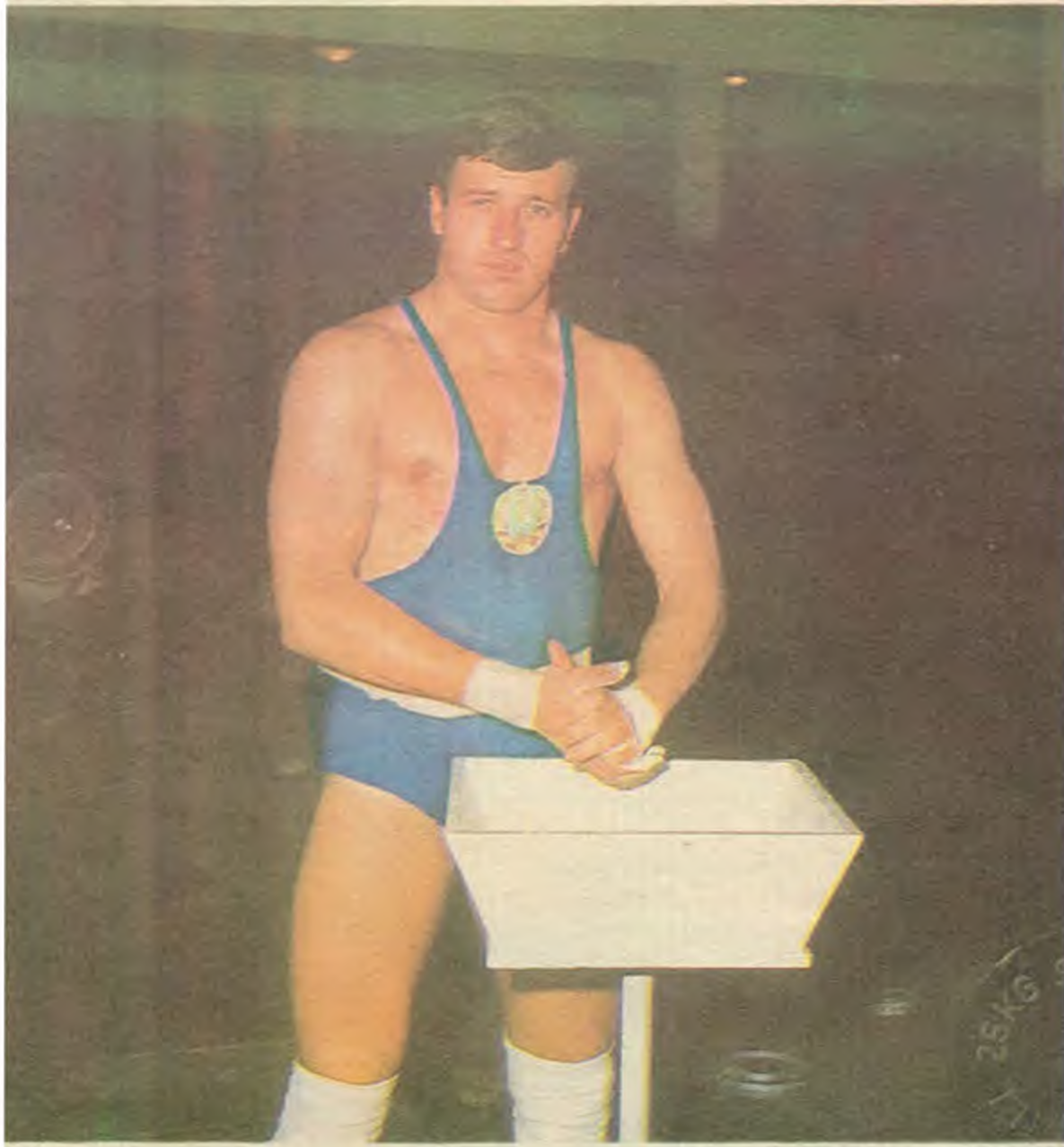
Понастоящем спортни училища има 4 София („Олимпийски младежи“), Пловдив Варна, Русе, Плевен, Разград, Хасково, Самоков и Чепеларе...

В школата на ЦСКА израснаха такива известни в цял свят гимнастички като Мария Гугова, Нешка Робева, Румяна Стефанова. Сега там се готви нова, силна школа.

НА СНИМКАТА: Кристина Гюрова - дъщерята на старши треньорката на националния отбор Жулета Шишманова

четиримата наши световни юношески рекордьори по вжизане на тежести - Йордан Биков

БЕЗСМЪРТИЕТО НА НАШАТА СИЛА

Всеки успех и всяко поражение имат в основата си цял комплекс от различни по сила и важност причини. За успехите на българската борба има цял комплекс от фактори, които при определени благоприятни обстоятелства (какви то са създадени за спорта в нашата страна) станаха решаващи. Но все пак сред тях доминират два: дълбоката народностност и вечната младост на борбата.

Младостта на нашата борба не е фиданка, отглеждана в оранжерии на съвременния спорт. Тя е една закономерна изява на традициите, поддържани и развити от уменията на всеотдайни треньори. И може би затова сред българските треньори трудно може да бъде прокарана „демаркационна линия“, която да ги раздели на треньори за юноши и треньори за мъже. Нещо повече, най-добрите ни треньори са изявили и доказали своите възможности именно в работата си с подрастващите по-

„Световен шампион“.
Любителите на спортната статистика биха прибягнали до помощта на цифрите, за да покажат спортния път на нашите борци. А цифрите наистина са красноречиви:

Смисл	ЕВР П-ВО 1970				СВ П-ВО 1971				
	Зл.	Ср.	Бр.	Т М	Зл.	Ср.	Бр.	Т М	
Кл. 1	1	1	26	III	2	2	2	39	II
СВ 7	3	-	57	I	-	6	2	39	I

Младежите ни национални отбори също имаха сериозни изпитания. Отново и двата ни състава станаха по най-убедителен начин балкански шампиони, а през август в далечна Куба на силния турнир „Дружба“ застанаха на втора позиция - след съставите на СССР.

Не са обаче само успехите, които очертават пътя на нашата млада борба. Може би по-важни са мерки-

Световният шампион Х Изнатов

Световният шампион К.Трайков

СПОРТИТЕ УЧИЛИЩА

... биха плевенчани. Преди три години това бяха група ентузиастични преподаватели, които искаха да направят спортната гимназия в училище с бъдеще. Там се 360 момичета и момчета. Сега вече от тях има имена, известни на цялата спортна общественост: Новакова, Стефан Янчаров, Гинка Костова... поабиха и други спортни училища. В Русе, Сазоваре, Разград, Варна, Пловдив, София и Хасково. До края на петилетката трябва да станат

спортните училища участва цял щаб от квалифицирани кадри - от физкултурните диспансери, от научните лаборатории към дирекциите за детско-юношески спорт. Работи се по единни програми на федерациите. И все пак все още се търси най-оптималното.

Русенските гимнастици само след едногодишно съществуване на училището станаха не само републикански първенци на състезанията на МНП, но и показаха едно качествено израстване, стил, който най-добре свидетелства за предимствата на тази нова форма. Малките скиори от самоковското и чепеларското училище ни дават вече първите надежди, че ще имаме наистина големи скиори. „Олимпийски надежди“ в София изпраща свои възпитаници на европейски и световни първенства и ги посрещат като призьори... Много са вече фактите, които доказват, че тъкмо там трябва да търсим бъдещето на спорта...

бече в подбора на бъдещите възпитаници на

коления борци, която е станала своеобразен аметстат за тяхната педагогическа зрелост.

Това са основните предпоставки за такова комплексно израстване на българската борба, каквото тя отбеляза през последните години и особено през настоящата. Трите основни ешелона - юношите, младежите и мъжете - изкачиха най-високи върхове. През май юношеските ни отбори прелетяха хиляди километри до Страната на изгряващото слънце, за да защитят престижа на младата българска борба. Там, в Токио, под свободите на олимпийската „Йойоги даи ни таи икукан“ те потвърдиха определението, което така точно даде на българската борба другарят Тодор Живков: „Борците... са олицетворение на физическата мощ на българина.“ С три световни шампионски титли и 14 медала се завърнаха юношите от Япония. Отборът ни по свободна борба към завоеваната миналата година европейска титла прибави и най-високото световно отличие. А двамата юноши класици Костадин Трайков и Христо Изнатов завоеваха звание

те, които федерацията взема за укрепване основата на този народен спорт. Ето например някои от главните насоки на грижите за майсторството. (Масовостта е обусловена от постановлението на Министерския съвет за развитието на борбата и последвалите го разпоредби и документи на МНП, народните съвети и др.)

Международната федерация по борба (ФИЛА) вдигна границата на юношеската възраст от 18 на 20 г. Нашата федерация обаче остави да съществуват в тези граници две възрастови групи: за юноши до 18 г. и за юноши до 20 г. А освен това следващите две години (до 22 г.) са обхванати в категорията на младежите. И трите групи имат свой вътрешен и международен календар, свои задачи за решаване и свои перспективи.

Така се обуславя възходящият път на българската борба към позициите на везуща сила в Европа и в света, към изпълнение на партияната повел: „Борбата, този традиционен народен спорт да затвърди и разшири своите позиции!“

Любимил МИЛАНОВ

Младите борецове - трети в Европа и първи на Балканите

◀ Все по-бързи - брусистката Ели Калемева

НАДЯ, НАДЕЖДА

Световната рекордьорка Надежда Чижова

- Ти си родена за гюлетласкачка - каза ѝ тогава Дмитрий Иванович.

И започнаха сериозни занимания. Година по-късно Чижова запрати гюлето на 12,08 метра, а след още една година надмина всесъюзния рекорд на прославената Тамара Прес, като постигна 15,08 метра. Това ѝ донесе двойна радост - нов рекорд и звание „Майстор на спорта“. Едва ли някоя друга гюлетласкачка толкова бързо е изминавала пътя от „новак“ до „майстор“.

Гладишев разбра, че е открил скъпоценен камък, но не се нае да го шлифова сам - чувствуваше, че му липсват специални знания и опит. Той намери у себе си достатъчно мъжество и доброволно се раздели със своята даровита ученичка: посвещава я да продължи образованието си в Ленинград и да отиде при знаменития треньор Виктор Илич Алексеев. С писмо от Гладишев в ръце Чижова се яви при Алексеев и бе приета в известната ленинградска школа „Зенит“.

Не ѝ беше никак лесно - бе се озовала съвсем сама в чуждия град, трябваше да се учи добре в института и всеки ден да тренира по няколко часа. Стремеше се да поопие всичко, да не изпусне нито една подробност - нали край нея се занимаваха спортистки със световна известност: Тамара Прес и Галина Зибина. Тайно

се надяваше да ги победи някой ден. Може би не веднага, но непременно някой ден...

А заниманията при новия треньор бяха съвсем различни от по-ранните. Надя започна да усвоява много други лекоатлетически дисциплини, обикна диска, спринта, щангата. Знаеше, че само разностранната подготовка води към големия, истински успех.

Загърба ѝ останаха стотици килограми метал, повдигнати на тренировките, десетки километри, пробягани на стадиона и в гората, хиляди имитационни упражнения. Надя стана европейска шампионка, завладя световния рекорд. И изведнъж - провал! Всичко трябва да започне отначало...

Първото ѝ желание беше да остави спорта. Върна се в Ленинград, възлби се в училието и за известно време забрави гюлето. Така поне се струваше на околните.

А Виктор Алексеев взе със себе си няколко момчета и замина на юг да експериментира, да търси нова техника, която би могла да гарантира резултати над 20 метра. Макар не изведнъж, той все пак намери подходящ за Чижова вариант. После вече заедно с нея изпробва 12 нови различни движения и множество свързани елементи, за да се стигне в края на краищата до сегашния технически вариант. Треньорът обръщаше голямо внимание и вър-

Заслужилният треньор на СССР Виктор Алексеев

ху психологическата подготовка на спортистката, готвеше я за следващия прък дуел с Гумел и „започната“ борба за световния рекорд.

Гигантският труд на треньора и спортистката не отидоха напразно. През 1969 г. Надежда на три пъти подобри световния рекорд. Последното ѝ постижение по време на европейското първенство в Атина е важен момент в историята на спорта, хими на дързостта и човешката сила.

- Надя, защо през последните две години вече не се стремите към нов световен рекорд? Да не смятате, че сте постигнали своя максимум? - попитах неотдавна Чижова.

- О, не - отвърна тя. - Мисля че и най-невероятните рекорди очакват часа, когато ще бъдат подобри. През тия години аз имах малко по-други планове. Стремях се преди всичко към победа в състезанията, упорито усъвършенствувах техниката и скоростно-силовите си качества - с една дума, готвех се за най-важното състезание в моя живот: олимпиадата в Мюнхен. Напълно възможно е през олимпийската година и други спортистки да покорят 20-метровата граница. Ако иска да спечели на олимпиадата, човек трябва да е готов тъкмо там да постави нов световен рекорд. Смятам, че няма смисъл предварително да се хващат сили и енергия.

Скромността накара Надежда да премълчи някои неща: че и през 1971 г. веднъж изравни световния рекорд, а втори път не можа да го достигне само с един сантиметър...

Гордост за съветската спортистка са не само високите резултати. В съперничеството с Гумел тя закали волята си, придобила тактическо умение, научи се да побеждава във всякакви условия. В Хелзинки на европейското първенство Чижова дойде с травма на ръката. Но съдиите и съперниците ѝ научиха това чак в време на състезанията, когато още в първия опит по лицето ѝ изписа болка. Гюлето се излъбна от ръката ѝ. И все пак Надежда успя да се мобилизира, отново намери сили да се пребори с 20-те метра и да победи...

Сега аспирантката от ленинградския институт по физкультура „Лесгафт“ Надежда Чижова активно се готви за новия олимпийски сезон. Не е забравила победите си, а още по-малко пораженията. И няма съмнение, че е и влякла от тях голяма полза.

Всичките ѝ почитатели твърдо вярват в Надя, в Надежда. Тнали тя е една от най-големите и златни надежди за предстоящата олимпиада!

Любителите на спорта вече са свикнали с победите на световната рекордьорка на гюле Надежда Чижова. През последните три години тя не знае какво е поражение, името ѝ се ползува с голяма популярност в СССР и много други страни.

Впрочем статистиките помнят и друго - обидното, горчиво поражение на Надежда по време на олимпиадата в Мексико. Но верните ѝ почитатели не обичат да си спомнят този случай. Защото Чижова наистина заслужа поощрение. Днес тя може да се похвали с победи в пет европейски първенства (три на открито и две на закрито), занесла е многобройни поправки в таблицата на световните рекорди, а последният ѝ резултат е направо фантастичен - 20,43 метра!

И все пак сега, когато Надежда Чижова вече започна непосредствената си подготовка за XX олимпийски игри, сама от време на време си спомня за неуспешния олимпийски дебют.

- Готвех се в Мексико да тласна 18,70 - разказва тя. - Но като пристигнах там, научих, че спортистката от ГДР Маргита Гумел вече е постигнала 18,87. На всичко отгоре точно тогава получих травма в коляното. Не можах да тренирам пълноценно цели 15 дена. Изобщо Гумел ме по-

беди твърде лесно, постижението ѝ бе чудесно. За един месец тя бе увеличила резултата си с цял метър! А аз тъпчих на място...

Всеки, който се е занимавал със спорт и дълго време е бил непобедим, а после изведнъж в един прекрасен ден е претърпявал жестоко фиаско, знае колко сложно е да повториш изминатия път, само че на по-високо равнище. И по-рано Надежда бе работила, без да жали себе си, и по-рано всеки сантиметър ѝ се подчиняваше с цената на колосален труд, и по-рано експериментирал, търсеше собственото си „аз“ в тая трудна лекоатлетическа дисциплина. Но...

Може би Дмитрий Иванович Гладишев, преподавателят в медицинския техникум на малкото градче Усолце-Сибирское в Иркутска област, бе сбршил, когато предопредели спортната съдба на Надежда?

Тя постъпи в техникума, без дори да мечтае, че може да стане световна рекордьорка на гюле. Взе в ръката си тоя уред съвсем случайно. Веднъж я помолиха да участва в един лекоатлетически състезания - трябваше да се защитават интересите на отбора. Девойката не отказа. Влезе в кръга, замахна несръчно и тласна гюлето на 9,30 метра - повече от градския рекорд.

Именитата съветска атлетка на стадион „В. Левски“ с български спортистки

Членовете на студентското научно-техническо дружество при московското Висше техническо училище „Н. Е. Бауман“ създадоха оригинален комплекс от прибори за медико-биологични изследвания и функционален контрол в спорта. Тая апаратура, разработена по поръчка на Комитета за физическа култура и спорт при Министерския съвет на СССР, ще се използва в подготовката на съветските спортисти за предстоящите олимпийски игри в Мюнхен. В Съветския съюз за пръв път се конструира такава апаратура.

На снимките са показани приборите, с чиято помощ може да се направи кардиограма на боксьори по време на тренировъчен бой, но те успешно могат да се използват и в други спортове. Към тялото на боксьора са прикрепени датчиците за приемане сигналите на сърцето. Снимката вляво показва приборите за записване на самата кардиограма.

В ПОМОЩ НА ОЛИМПИЙЦИТЕ

(ФотохроникаТАСС - БТА)

АМБИЦИИТЕ НА КАСИУС КЛЕЙ

На 9 март 1971 год. Джо ФРЕЙЗЪР победи Касиус КЛЕЙ в мач за титлата „Най-силен боксьор в света“. Оттогава Клей живее с амбицията за реванш, не се разделя с ръкавиците и използва всяка възможност да поддържа своята спортна форма. Фрейзър отдели твърде малко време на бокса, търси популярност като „ЕСТРАДНА ЗВЕЗДА“, пее с шумна джазов оркестър и трупа килограми. Но и двамата не пропускат случай за войнствени изяви и закани за евентуален реванш.

ПАНОРАМА

Организационният комитет на XX олимпиада съобщава подробности за пренасянето на олимпийския огън до Мюнхен. Факелът ще пламне на 28 юли 1972 г. в 12 часа в местността Олимпия, за да поеме след това по 5300-километровия си маршрут през Гърция, Турция, България, Румъния, Югославия, Унгария и Австрия. Присъването му в олимпийския град е предвидено за 25 август. В България факелът ще мине през Харманли (9 август), Ямбол (10), Бургас (11), Варна (11), Шумен (12) и Русе (13). Пренасянето на огъня ще става само денем, като от 22 до 6 часа ще се съхранява в небелязаните „етапни“ градове. За целта ще бъдат необходими около 6500 факла, чиито дръжки ще остават като трофей за съответния преносител заедно със специална грамота. Предвижда се всеки бегач да носи огъня по един километър.

През септември тази година в Минск 18-годишната американска плувкиня Ан Симънс постави нов световен рекорд на 800 метра свободен стил – 8.59.4. Статистиците веднага се развихриха и откриха, че с почти същото време – 8.59.6 – на 10 януари 1959 г. австралиеца Джон Коураг е подобрил тогавашния световен рекорд на същото разстояние за мъже. Звучи невероятно, но е факт: само за 12 и половина години жените са догонили този възхитителен за времето си мъжки резултат! Може да се посочат и други подобни примери. Тази година австралийката Шейн Гоулд вписа вместо си срещу световния рекорд на 400 метра свободен стил. С такова постижение тя би победила мъжете на олимпийските игри в Мелбърн през 1956 г.!

Международната федерация по шахмат обсъжда ново изменение на правилата, по които се проличат турнирите за световно първенство от 1975 г. нататък. Идеята е решителна да не се зачитат При четвърфиналите мачове между претендентите за следващия етап от борбата ще се класира она от тях, който пръв спечели 3 партии. В полуфиналите ще са нужни 4 победи, във финала между претендентите – 5 победи, а в самия мач за световната титла – 6 победи. С всичко това се цели ограничаване на отбранителната тактика, но вариантът крие известна опасност – може да се стигне до „маратонски“ състезания. Подобна практика вече е съществувала. През 1927 г. на Алехин са били необходими 6 месеца, 3 дни и общо 34 партии, за да се наложи като световен шампион над кубинеца Капабланка.

Международната федерация по колоездене е забранила на колобийския колоездач Мартин Родригес – световен шампион на преследване – да участва в предстоящите олимпийски игри, тъй като е нарушил аматьорския статут, отдавайки се на рекламна дейност. Предупреждение по същия повод е получил и французинът Обион, заради чието „презрешение“ френската федерация е платила 1000 франка глоба. Изглежда, че Международната федерация по колоездене има намерение да засили своя контрол върху спазването на аматьорските принципи, за да предотврати избухването на война, каквато се води понастоящем между МОК и Международната федерация по ски.

Първото световно първенство по ски-полети ще се състои от 24 до 26 март на известната шанца в Планица (Югославия). Според специалисти последните реконструкции на шанцата ще позволят скокове с дължина до 200 метра. Най-големият досега ски-полет в историята на този спорт е 165 метра – постигнат от Манфред Волф (ГДР) през 1969 г.

Касиус Клей не е в най-добрата си спортна форма. Сега той тежи 103 kg и трябва да сваля поне 10, за да добие онази пързавина, която му е необходима на ринга. Килограмите му пречат да играе в „стил Касиус Клей“ – с непрекъснати атаки, разнообразни и бързи удари, да влиза в близък бой и да извършва ударите на противника. Той сам заявява че съперниците му са достатъчно силни, за да бъдат подкосени с „епизодични“ макар и много тежки удари, необходими му е издръжливост и сили за продължителна борба, нужни му са предишните светкавични реакции. През януари 1972 год. Мохамед Али навърши 30 години и както сам казва, за него идва по-зряла възраст: „Младостта е прекрасно време. Човек чувствувва по-голям вятър в гърба си и целият свят е в краката му. На 30 години странностите започват да се обръщат. Реваншът ми срещу Фрейзър ще бъде последна среща за мен. След това си оставам в къщи, ще сядя земя и ще се занимавам с далеч по-важни неща. Но първо трябва да „смея“ Джо. Това съм длъжен да направя и заради себе си, и заради моите привърженици, които ми останаха верни през тези три и половина години, когато не ми разрешаваха да боксурам.“

Хюстън, 17 ноември. Естър Матис отново е на пода, а Касиус Клей се оттегля в своя къща.

10 kg над нормата... това е вече проблем, всеки смъкнат грам е отново стъпка към старата титла.

смееше на всички, които го съветваха да захвърли ръкавиците.

Досега Касиус Клей е спечелил 33 мача и е заубил само един – срещу Джо Фрейзър. Изпитал веднаж колко зле се отразяват на боксьора дългите паузи, той тренира и открито предизвиква Фрейзър: „Аз съм в непрекъснато действие, а какво прави Фрейзър? Нищо!“

Фрейзър го отблъзва. След срещата през март не се е качвал на ринга. Печалбата разпространяваше най-различни слухове за него, а неотдавна английското списание „Уърлд спорте“ писа, че може би Фрейзър изобщо няма да се яви вече на ринга. По всяка вероятност предизвикан от тези редове, Фрейзър заяви, че ще защитава титлата си на 15 януари 1972 г. срещу някой от първите в световната ранглиста, но че този противник няма да бъде Касиус Клей. Появиха се и по-конкретни информации, че срещата ще бъде в Ню Орлеан с Тери Даниелс (нокаутиран от олимпийския шампион Форман). По-късно по време на едно телевизионно предаване Фрейзър заяви, че с удоволствие би се срещнал с Клей, но поради редица закони и договорни аспекти реваншът може да се състои едва през 1973 или даже през 1974 година, без да поясни какви са тези смътни аспекти и проблеми.

А в същото време на 17 ноември в Хъстън (Тексас) Касиус Клей излезе срещу 116-килограмовия колос Бъстър Матис. Четири пъти Матис бе на пода и срещата беше оценена 120 : 108 точки, което показва, че Клей е спечелил всички рундове (в Тексас на победителя в рунда се дават 10 точки). След този мач като истински противници на Клей се очертават само тримата непобедени досега – Джордж Форман, Мак Фостър и новият европейски шампион Джек Бодел.

– Не. Ето какво казва по този повод самият Кубертен: „Петте кръга – синият, жълтият, черният, зеленият и червеният – представят петте части на света, които са се приобщили към олимпизма. Шестте цвята (включително белия цвят на фона) са комбинирани по такъв начин, че съставят националните цветове на всички страни без изключение. Синият и жълтият са цветовете на Швеция, синият и белият – на Гърция, с по три цвята са комбинирани цветовете на Франция, Англия, Белгия, Италия, Унгария, България, с жълтия и червения – на Испания, подобни комбинации има в знамената на Бразилия, Австрия и Япония. Това е действително международна емблема.“

– Голямо ли е количеството на златото в медаите, връчвани на олимпийските шампиони?

– Съгласно олимпийската харта на шампионите в олимпийските игри се връчват медали от сребро, покрити с не по-малко от 6 грама чисто злато. Тия медали се наричат златни.

– Кой е спортистът, станал пръв шампион в съвременните олимпийски игри?

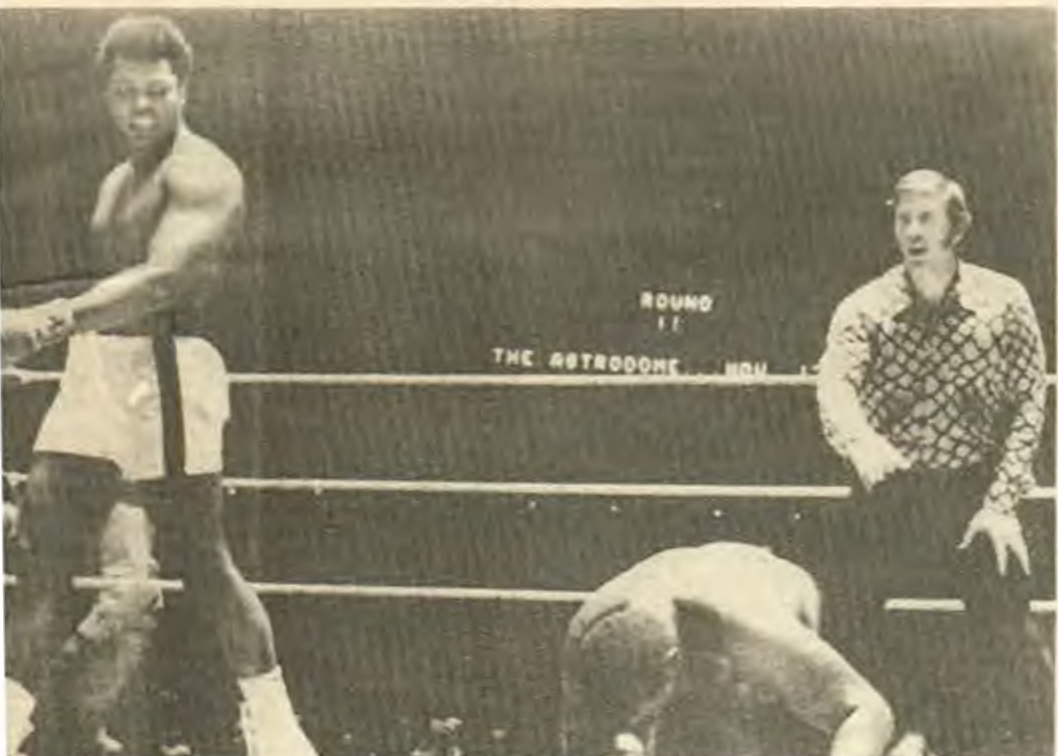
– Джеймс Конли (САЩ) през 1896 г. в тройния скок (13,71 м).

– Кой олимпийски рекорд по плуване се е поддържал 20 години?

– Олимпийският рекорд по плуване на 1500 м св. ст., установен в 1932 от японският спортист Кусуо Китакура (19.12.4 сек.) е бил подобрен едва в 1952 г.

– В цялата история на плуването е и вестен само един случай когато олимпийски шампион е защитил първото от два пъти своята титла. На кого се е урало това?

– На австралийския плувкиня Даун Фрейзър, който спечели олимпийското първенство на 100 м св. ст. в 1956 г. и го запази в 1960 и 1964 г.

500 ВЪПРОСА ЗА ОЛИМПИДАТА

З московското издателство „Физкультура и спорт“ излезе от печат книга под надслов „От съветския спортен журналист Борис Вин. Тя представя сборник от отборни въпроси – какво, къде, кой, как и кога, – вестен на олимпийското движение. Това някои откъси от тази интересна книга:

– Как и къде олимпийското знаме? Кога е о издигнато най-напред?

Олимпийското знаме е било с пет преплетени кръга в центъра – син, жълт, черен, зелен и бял. За пръв път олимпийското знаме е било издигнато през 1914 година в Париж на празнично честване на 20-годишнината от възвръщането на олимпийските игри.

– Какво изобразява олимпийската емблема? А е нейн автор?

Олимпийската емблема е съставена от пет преплетени кръга и девиза „as, altius, fortius“ (по-бързо, по-високо, силно). Създаването на олимпийската емблема принадлежи на барон Пиер дьо Кубертен, по него принадлежи само нейната половина – златените кръгове. Авторът на девиза е от парижките на Кубертен – Дирон.

В много книги може да се срещне твърдение, че всеки от петте преплетени кръга волира определени материали: синият – олово, жълтият – Азия, зеленият – Австралия, червеният – Америка, черният – Африка, но ли е това?

ФУТБОЛЪТ В БЛИЗКИ И ДАЛЕЧНИ СТРАНИ

НОВАТА «ЗВЕЗДА» НА БРАЗИЛСКИЯ ФУТБОЛ ВАГИНЬО

Той е „минейро“ – като Пеле и Тостао, които също произхождат от бразилския щат Минас Жерайс със столица Бело Оризонти. Оттук някога португалците изнасяха злато и скъпоценни камъни. А през последните години тук изграват ярки футболни звезди...

Спокойният, мургав момък с хитри искрици в очите е 21-годишен и на пръв поглед не притежава особени физически данни: висок е 170 см и тежи 70 кг. Мускулите на краката му обаче са също като на Пеле, в тях се крие огромна експлозивна сила. Масажищът на бразилския национален отбор Марко Америко, през чиито ръце са минали хиляди футболисти, казва: „Вагиньо е зареден с динамит. Остава ми само да се научи как най-добре да го използва!“

А Вагиньо само свива рамене и се усмихва: „След като ме включиха в разширения състав на националния отбор, главните ми грижи са да запазя мястото си в него. Останалите играчи ме приеха отлично, помагат ми и тук се чувствавам като у дома си. Вече разбирам защо са станали световни шампиони. Най-важните предпоставки за нашите успехи са били прилежността и верната атмосфера, която царя в националния отбор...“

Още като юноша Вагиньо започва да играе в отбора на „Демократа де Лазос“ като десно крило или свързка. После получава ангажимент в „Атлетико Минейро“ – един от големите спонсори на „Крузейро“ – и треньорът Истрич го поставя на десния фланг, защото не разпола-

га с подходящ играч за този пост. И днес Вагиньо разказва сам за себе си: „Започнах през 1968 г. като крило. Истрич обаче твърдеше, че ще бъде по-добър в центъра на нападението. Наистина там се чувствавам по-сигурен, не се плаша от острите дъбуби и не ги отбязвам. А това много се харесва на зрителите... За жалост още не умея да се боря добре с противника, когато топката е в негово владение. Но ще се науча!... Пеле напусна националния отбор и това не е добре, защото щеше да ми служи като образец, макар че мой идеал винаги е бил Гарича. Той си остава най-ефективният дрибълор и жалко, че съм го виждал само на филм или по телевизията. Смятам че никой не може да достигне майсторството на този изключителен футболист...“

Лекотата, с която дриблира Вагиньо, и уменията му да стреля отлично по време на дъбужие кара мнозина да го сравняват с Жаирзиньо. Тия качества са родили и неговия последен праок – Танкът, защото на всички отгоре Вагиньо притежава отлично чувство за откриване в дълбочина на противниковата отбрана.

Тая година Вагиньо премина да играе в „Коринтианс“ (Сан Пауло) – един от най-силните бразилски клубове, основен кандидат за шампионската титла. В новата среда, в новия отбор, предвождан и дирижиран от националния полузащитник Рибелдиньо, младежът има всички възможности още повече да изтъкне, да тръгне по пътя на „големите“ в бразилския футбол.

КОРУПЦИЯ В ИЗРАЕЛ

Докато ГФР продължава да се пресе от рижната реакция на последователно разкритите скандални уговорки и подкупи във футбола, западният спортен печат съобщава по случаи на корупция, които са на път да затъмнят изнесеното досега за Федералната република. Този път събитията се развиват в Израел. Цял месец вече първенството на страната спрано, трима футболисти са дисквалифицирани завинаги, а целият комитет на Израелската футболна федерация заплашва отстраняване...

Инцидентът започва да се разплита от момента, в който комисията на футболната федерация установява, че осем играчи от втородивизионния клуб „Макаби Рамат-Амидар“ са посявали подкупи за прегрешаване на резултатите от мачовете с по-слаби противници. Подгизка на печата управляващите кръгове в Израел предприемат разследване на случая и... кривото надхвърля всякакви очаквания.

Виновни се оказват и шестима членове от комитет на Израелската футболна федерация, които влизат в състава на изпълнителния комитет от 1962 г. Те са получавали полагане се дял от печалбите на спортния тотализатор а единият от тях е членувал в комитетата, наварен да контролира тотализатора, и същевременно е определял кои мачове да бъдат включени в тиражите...

Редица набедени играчи разкрили и една група на въпроса. Според тях тотализаторите действували в напълно гангстерски маниер отпращали всевъзможни заплахи към футболистите и дори към цели отбори. Струна се до един наистина куриозен случай: цял отбор от „А“ група бедняк не се явил за мач, защото футболистите били заплашвани с насил ако сторят противното.

Разследването установило между другото, тъй наречените „аматьори“ получавали несадни заплати и премии.

С НЯКОЛКО ДУМИ

По време на неотдавнашното си гостуване в Тунис председателът на ФИФА Стенди Роуз бе запитан какво мисли за възможността в бъдеще финален кръг за световно първенство да бъде организиран не от една, а от група страни – например от страните на Магреб (Тунис, Алжир и Мароко). „Идеята е прекрасна – заяви Роуз. – Ще дойде време, когато световните първенства ще се организират съвместно от 2-3 държави и така ще могат да бъдат решени цял куп проблеми. Подробен вариант се обсъжда дори за 1978 г., когато домакинството е възложено на Аржентина, която евентуално ще „отстъпи“ няколко мача на съседите си Уругвай и Парагвай.“ Председателът на ФИФА смята, че 1978 г. може да сложи началото на още една новост във финалите за световно първенство: броят на участниците да се увеличи от 16 на 24 отбора. „Очаквам този проект да бъде разгледан подробно от следващия конгрес на ФИФА, насрочен за идната година в Париж“ – подчертава Ст. Роуз.

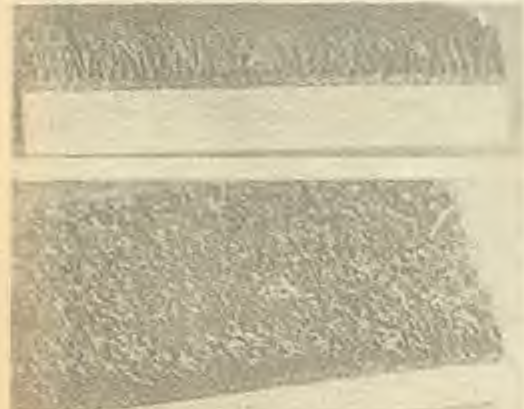
Ръководителите на бразилския спорт и лично председателът на Бразилската спортна федерация хвърлят много сили около организирането на големия международен турнир по футбол през месец юни 1972 г., извесен и рекламиран като „малкото световно първенство“. Бразилците обаче са на път да изживеят сериозно разочарование, тъй като набилните национални отбори от Европа по всяка вероятност няма да участвуват в турнира. Става дума за една несъобразителност от бразилска страна, в резултат на която „малкото световно първенство“ бе насрочено по същото време, когато ще се състои заключителният етап от борбата в европейския шампионат (полуфиналите дъбуби, финалът и мачът за 3-4 място). Англичаните първи взеха отрицателно становище към предложението на Бразилия. Още през август треньорът на английския национален отбор Алф Рамзи заяви: „Това не е за нас. Ние искаме да участвуваме във финалите за европейско първенство, а после играчите ни ще получат заслужената си почивка.“ При неотдавнашното посещение на Хавеланж в Лондон за сетен път стана ясно, че Англия няма да участвуват в бразилския турнир. Окончателен отговор все още не са дали Италия и ГФР, но и те ще трябва да кажат „не“, ако стигнат до полуфиналите в европейския шампионат. Така че „малкото световно първенство“ в Бразилия ще бъде нито много малко, нито много голямо, но едва ли с чиста съвест ще може да бъде наричано „световно“.

Футболната федерация на Венецуела взела едно „драстично“ решение: максималният брой чуждестранни играчи в даден отбор не може да е по-голям от... десет! Данните сочат, че тая година от общо 160 професионални футболисти, които играят в елитната група, „чужденците“ са точно 90. И този факт може би най-добре обяснява защо венецуелският футбол има толкова необуздани прозви на международното спортно поле.

Бразилските запалници не губят надежди, че Пеле отново може да се върне в националния отбор. И не само се надеждат, но и подлагат всевъзможни усилия, за да осъществят това. Още през юли тая година един от най-запазените почитатели на „Черната перла“ тръгна пешком от Ресифи за Сан Пауло, където живее Пеле. Намерението му бе да измине 3 хиляди километра по пътящата на страната и да събере подписи под съдебното за целта всенародно възвание-призив към Пеле, в което се настоява „царят на футбола“ да се върне в националния отбор.

КАТО НА МАСА ЗА БИЛЯРД

Въпросът за създаване на футболен терен с покритие от изкуствена материя отдавна вече е излязъл от сферата на експериментите. През ноември в Лондон с „изкуствена трева“ бе застлано първото в Европа игрище с нормални размери, а през миналата година по-малки площи бяха конструирани в италианската спортна база „Коберчано“ и в спортното училище в Хенеф (ГФР). За нас, европейците, изкуственият терен е преди всичко сред-

Изкуственото тревно покривало, гледано в напречен разрез и отгоре.

ство за борба с лошото време – дъждовете и снеговалежите превръщат обикновената тревна покривка в истинско блато. Но от „изкуствената трева“ не по-малко се интересуват и страните със сух и горещ климат, където затревяването на терените и поддържането им по общоприетия начин е направо невъзможно. Не случайно новият национален стадион в Алжир ще бъде застлан с покритие от изкуствена материя. Подобно намерение имаха и мексиканците в навечерието на световното първенство през 1970 г., но тогава ФИФА се възпротиви и все още не узаконява използването на „изкуствената трева“ за официални мачове. Едва ли обаче е далеч денят, когато всички футболни срещи от големите турнири ще се играят върху таква покритие, защото неговите предимства са безспорни.

От всички досегашни разновидности на „изкуствената трева“ най-сполучлив е тъй нареченият „астротурф“, производството на американската фирма „Монсанто“. Това са широки ленти с дебелина около 2 сантиметра, които се подреждат вър-

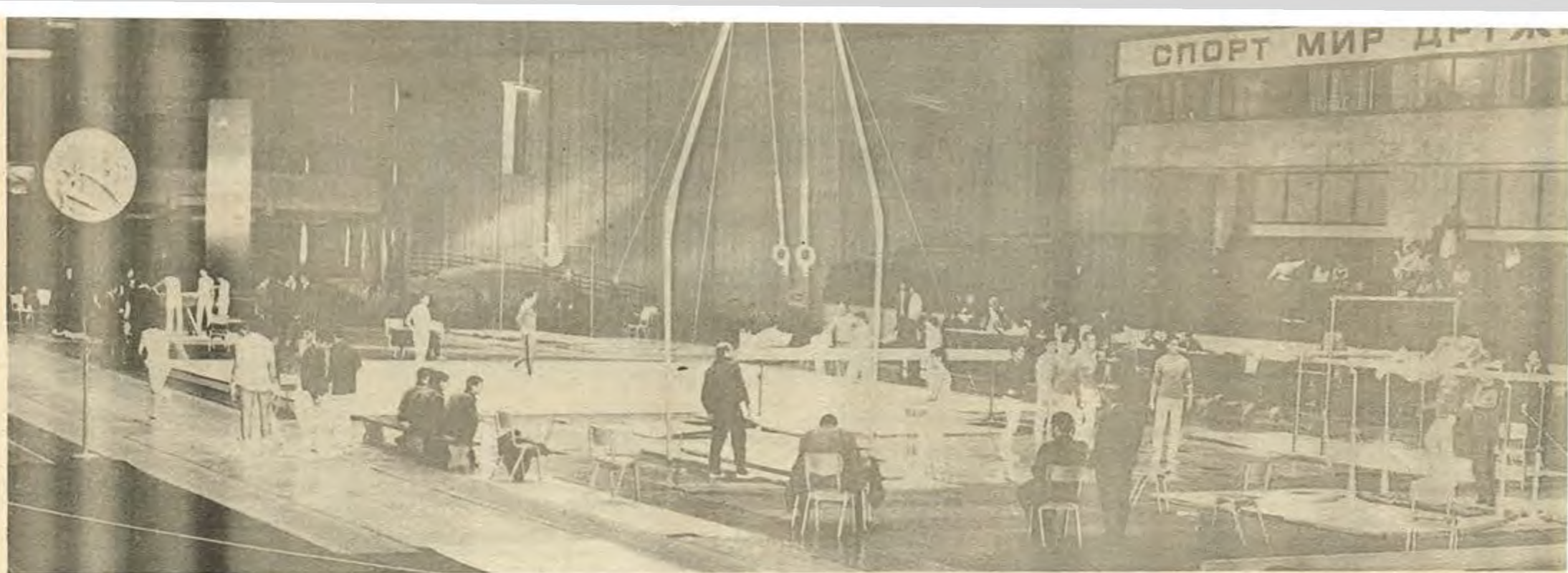
Залата на спортното училище в Хенеф, покрита с астротурф

цията е слепването на лентите една за друга. Плътноста основа от изкуствена материя не пропуска водата, която се оттича бстрани, а върху основата е монтирана самата „трева“, която по своите качества наподобява естествените тревни покривки. Футболната топка отскача нормално и винаги еднакво – като на маса за билиард – и днес мнозина от специалистите смятат, че въвеждането на изкуствените терени ще се отрази благоприятно върху техническото израстване на футболистите и върху точността им по време на игра. А това съвсем не е без значение в съвременния футбол, когато футболистите разполагат с частници от секундата, за да обработят и отиграят топката по най-ефективния начин.

Може да се смята, че европейците вече са убедени в безспорните предимства на астротурфа. Данните от рекламните материали на фирмата „Монсанто“ се потвърждават. И при голямо натоварване (три мача на ден) върху изкуствения терен не се наблюдават никакви поражения. Стадионът на университета в Бостон се използва всеобщо от 8 хиляди посетители.

строителни предприятия в САЩ вече възнамеряват да използват астротурфа за създаване на изкуствени зелени площи край жилищните комплекси в северните студени области на страната...

На този, общо взето, розов фон обаче все още има доста тъмни петна. Преди всичко стойността на изкуствените терени от астротурф е твърде висока. За игрището в Лондон англичаните са похарчили над 500 хиляди долара. Успокоение за тях е фактът, че доброто поддържане на един футболен терен с естествена трева изисква разходи от около 40-50 хиляди долара годишно, което на практика означава, че за десетина години, колкото е предположеният живот на един изкуствен терен, изразходваните средства ще се компенсират. Разбира се, сега засега това са само най-груби сметки. Но едва ли можем да се съмняваме, че с по-нататъшното развитие на науката и техниката стойността на „изкуствената трева“ ще става по-малка и по-малка. А и ФИФА ще се върне отново към този проблем на цялостно ниво. Най-забавното от това...

СИЛА И КРАСОТА

- НОВИТЕ ЛАУРЕАТИ НА НАГРАДИТЕ НА КМС
- КУЛИМИНАЦИЯТА В НАЧАЛОТО, НЕ В КРАЯ...
- НА ГИМНАСТИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ БЕЗ НИТО ЕДНА КОНТЕСТАЦИЯ!
- МЛАДИТЕ ТАЛАНТИ НЕ НОСЕХА СОФИЙСКИ ЕМБЛЕМИ.
- НАДЕЖДАТА НИ Е В НИКОЛКО АМБИЦИОЗНИ ТРЕНЬОРИ...

Трудно би могло да се измисли по-хубаво название на този гимнастически празник от „Сила и красота“, което организаторите от Комитета за младежта и спорта са мислили. Всичко вървеше както по предварително изработен добър сценарий. За трите дни-нощима една контестация, нито един протест. Излежда главните съдии Цв. Димитров и Н. Милев са си свършили работата още преди състезанието (така както би трябвало) и сега не им остава нищо друго, освен да гледат „Сила и красота“ 320 млади гимнастици и гимнастички в 50 отбора се авиха на това състезание. Само че прозивно на лоялната кулминацията беше в началото, не в края.

Отначало различавахме пионерските отбори по тренировките по екипите и емблемите. След смяната на бицикли уред бициклетите бяха били обичайно от Антонина Джурова, Рени Димитрова, Мадивка Йорданова, по-късно от Данчо Йорданов, Валентин Колев, Тончо Стефанов, Динко Димитров... Различавахме ги и ги търсехме. Настроението в залата се повиши. И докато малките закриваха съдии и детски говореха за това колко много талантлив деца са се появили, говореха с надежда за доброто бъдеще на гимнастиката. Вторият ден малко поохладиха възторзите, докато третият с най-местната оценка 8.4 съвкупна още повече градус на настроението. Все пак ако се върнем две години назад ще си припомним, че тогава контрастът беше още по-очевиден. В първия ден викахме „осана“, във втория „катастрофа“. Към това в третия нямаше какво да прибавим! Сега нещата изглеждат значително по-добре. Междинната юношеска група, която някога ни се виждаше така безнадеждна, си имаше своите върхове — Н. Панова, Ир. Рубагина, Пл. Андреев, Кр. Михайлов... които също можем да причислим (вече с по-голямо основание) към доброто бъдеще на гимнастиката. И нещо, което непременно трябва да се отбележи — това са същите деца, които преди няколко години за

първ път ни зарадваха. Това, което не ни хареса в групата на девойките и юношите беше преди всичко, че малко бяха имената, които могат да се запомнят.

Отново най-слабото звено беше женската гимнастика. Отново (за кой ли път?) трябва да кажем, че освен една Мая Благоева няма нищо, на което може да се разчита сериозно. Само че този път, загрижена за запазване на първото място, пропусна да направи това, което я отличава фактически от другите — трудното, ефектното, и спечели титлата само с по-сигурна игра. Еврокля Пангезова пък се върна да рискува и в тази атака още в началото окончателно загуби всичките си шансове. Пагане на зрета и пагане на земя. Второто пагане при опит да

се покаже един още неготов пирует може да послужи като добро предупреждение към всички. За щастие всичко завърши благополучно — само с по-ниска оценка. Но не трябва ли федерацията да се отнесе по-сериозно към този стремеж на тренировките да бъдат да се покажат с неготови и полуготови елементи, да разчитат само на шанса. Можеше и да стане наистина, но едва ли ползата от една по-висока оценка може да се сравни с времето, които би донесла една контузия.

Можете без Р. Христов (той не участвуваше поради лекарска забрана) не изглеждаше така зле както биха били жените без Благоева. Тук се водеше истинска борба между 4-5 за първото място. До края се смяташе, че безспорният първенец е Ст. Зоев,

който наистина игра добре, и ако не беше успоредката сигурно щеше да оправдае надеждите. Победител при мъжете стана пловдивчанинът Н. Николов, който беше по-сигурен на всички уреди.

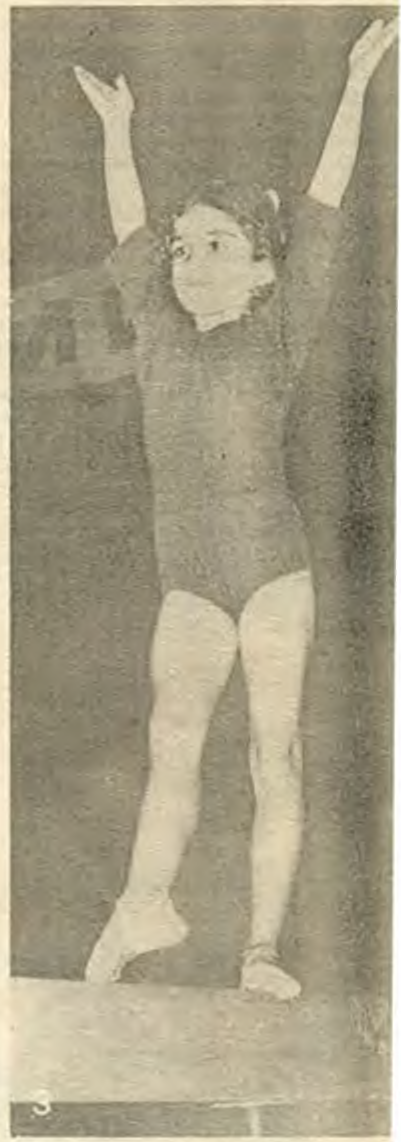
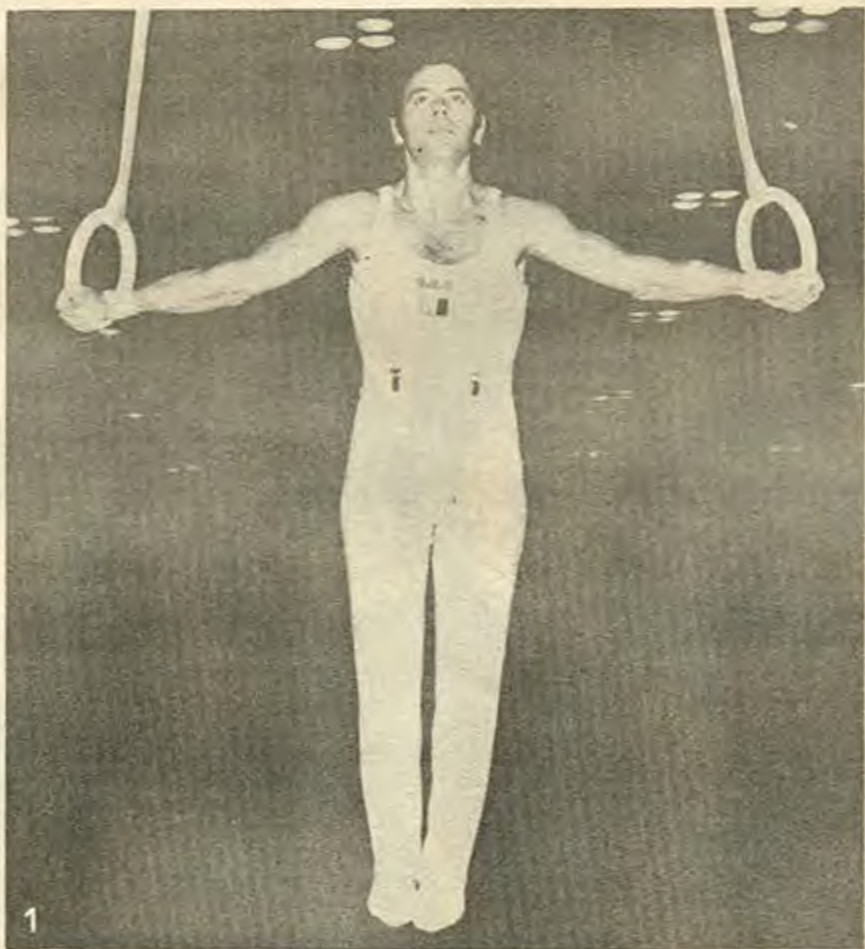
ЦСКА „Септемврийско“ наистина стана комплексен първенец фактически още преди състезанието. С отбор и полюбви повече от всички нямаше за какво да се безпокои. И ако купата беше заслужена награда, за това, че дружеството наистина полага най-много грижи за гимнастиката и се представя с най-много гимнастици, то съвсем не можем да кажем същото за моралната награда, която можеше да имат представителите на ЦСКА (да не говорим за другите софийски дружества) в презледата „Сила и красота“. Защото аркоето, талантливото от поколение, което едва не носеше софийска емблема. При пионерите софийско дете се похвали едва на 8-о място (то пък Варна, Перник, Стара Загора, Русе, Пловдив пионери — 8-о място дев. м. възраст — нито едно момиче от столицата в десетката! см. възраст — 7-о място).

И пак трябва да попитаме: какво наистина чакат софийските дружества? От къде ще набират след две-три години женски и мъжки отбори? Не е ли прекалено очевиден тенденцията им да работат само с „върховете“. Може би затова до голяма степен и така изглежда върховите. Бициклет преследател на ОС на БСФС М. Койнов? Или пък да види близкото хасковско момиче беше разтревожен от спадането, което виждаше при Мария Курчева след престоя в интериата „Олимпийски надежди“. — Да а бие Д. Куркова (своя от Хасково) която ни изглеждаше така мъничка пред Мария! И то с четири места!... Койнов виждаше драмата на смяната на тренировките само в тяхната Мария Курчева, на която тогава много бяха разчитали. И за себе си той имаше основание. Може би федерацията трябва да разгледа по-сериозно въпроса за развитието на тези таланти, талантливи състезатели. Защото наистина и без това не са много, а ако се разширяват съвсем нищо няма да остане.

И все пак имаме достатъчно основание за оптимизъм в тези три дни в зала „Фестивална“. Това са преди всичко амбициозните тренировки от Варна, Перник, Пловдив, Русе, които ни карат да върваме, че утрешният ден на нашата спортна гимнастика е по-добър.

Маргарита РАНГЕЛОВА

Снимки: ЕМИЛ МАНДЖАРОВ

1 Никола Николов (Тракия-Пловдив) — побит победител при мъжете!

2 Мая Благоева — първа в група девойки победителка при мъжете!

3 Нея я няма в протоколите. За оседзгодишния няма още графа: Тренировката М. Спасов (Перник) я доведе, за да покаже още едно откритие.

МАРИЯ ГИГОВА — С ПРИЗА НА ИНТЕРВИЗИЯТА

Отново „интервизията“ на Купата на интервизията в българска Сила — Мария Гигова. Средно асоциативна световна шампионка през представителите като на СССР. Ами Заехина, абицирван да докаже, че наистина ще си и заслужават доверие, за индивидуалната борба в Хабиана (та беше Вансамабото на СССР). Заехина игра емо и възхищение, разреди две първа места в Гигова, но остана титлата на първото, която беше дала на най-голямата титла в света.

Нашето момиче Венера Минкова прибави, на отстъпан не само пред Керденко, която безспорно го спечелише при всички, но и пред по-сигурната венарка Немет. И това е нещо, което не означава, защото ефикасно и малките вече да побеждават, и ако трябва да се съобразим с това, то това да си само съветски състезатели.

В един мъглив ноемврийски ден, с каквото е толкова богата есенята на Британските острови, любителите на футбола изпълиха трибуните на стадион „Ливърпул сити“, където се играеше мач между един ливърпулски и един лондонски отбор. На вратарите не им беше лесно в гъстата мъгла, убиснала над стадиона като пълтна завеса от памук. Те едва различаваха блуждаещите напред призрачни фигури на защитниците и изобщо не знаеха какво става в отсрещната половина на терена.

Боб Мъррей, вратарят на „Харингтън Бойс“, стоеше облезнал до дясната греда на вратата. Той нервничеше, настроението му бе отвраштително. Продължителният и труден сезон клонеше към края си. Играчите бяха уморени, просто вече нямаха сили. Отборът на „Харингтън Бойс“ бе заплашен от изпадане в по-долната група.

А събитията на терена следваха своя ход. От мъглата изплуваха шестима лондончани и се устремиха към вратата на „Харингтън Бойс“. Топката бе препратена наляво, после се извиси над наказателното поле. С гигантски скок Мъррей излетя от вратата и боксира топката. Тридесет и пет хилядната публика се раздвижи. Смелите действия на вратаря разпалиха трибуните. Зрителите ръкопляскаха на Мъррей. Самоотвержената игра на вратаря върхнови отбора. „Харингтън“ успя да изравни резултата, дори да победи.

Само на един човек не харесваше, че Боб Мъррей има такъв блестящ ден. И тоя човек беше резервният вратар на „Харингтън“ Джонатан Блъди, който седеше мрачен на пейката на резервите зад вратата.

Футболистите на „Харингтън“ не обичаха своеволния, несдържан и заядлив Блъди. Преди няколко години той бе прекарал известно време в затвора заради едно събитие с ножове. Когато го арестували, Блъди се опитал да удуши полиция.

Сега тоя човек беше зад вратата и с мрачен, злобен поглед следеше Боб Мъррей, който вече три години му презираше пътя към слабата. Така поне смяташе самият Блъди. Затова и отношенията между него и Мъррей бяха обтегнати. На тренировките или след тях двамата вратари често се караха и веднъж менажърът Смит прабвеше доста енергично да се намеси в един от тях скандали, по време на който Блъди хвърли медицинска топка в гърба на партньора си.

А събитията на терена продължаваха да се развиват. Лондончани пробиха защитата на „Харингтън“ отляво. Трибуните отново зашумяха. Централният нападател на лондончани получи топ-

ГИБЕЛТА НА ВРАТАРЯ МЪРРЕЙ

Разказ от КУРТ БЕЛИКЕ

след специална уговорка по време на приятелски срещи.

Докато санитарите отнасяха пострадалия в съблекалнята, левият инсайд Дейв Хопкинс застана на вратата. Той се справяше сравнително добре с вратарската работа, но въпреки това не можа да предотврати загубата на „Харингтън“. Лондончани спечелиха с 4:2. Победните напуснаха терена с наведени глави.

... В съблекалнята лекарят смъкна пулвера от мощните рамене на Боб Мъррей. После извъртя мялото му настрана и рязко отпусна ръце.

— Станала е невероятна свинщина, дявол да го вземе — каза той с дрезгав глас и посочи малката раничка на гърба.

Сега вече всички забелязаха кървавото петно на вратарския пулвер.

Малко по-късно, още преди края на мача, до главния вход на стадиона, през който с бърза походка излезе резервният вратар Блъди, спря лека кола. От нея излязоха четирима агенти от криминалната полиция и се упътиха към съблекалнята на „Харингтън“. Лекарят тихо им съобщи наблюденията си:

— Изстрел от пистолет... Куршумът е попаднал право в сърцето и нещастникът е бил убит на място.

... Над елipsisата на стадиона, потопен в мачна мъгла, падна нощта. Слухът, че Мъррей е станал жертва на престъпление, вече бе плъзнал из града. Премръзналите агенти влязоха в бюфета. Не бяха успели да намерят нищо на терена и инспектор Бойд се обади по телефона в полицейската канцелария. От другия край на жицата лекарят докладва:

сече полицейският инспектор, като гледаше вътречено футболста.

— Нямам нищо общо с това — безучастно възрази Блъди.

Инспектор Бойд продължаваше да гледа вътречено събеседника си. После заприказва:

— Слушайте, Блъди! Взаимоотношенията ви с Мъррей и недружелюбието, което сте хранели към него, са ни известни. А шуротиите ви са станали вече пословични.

— Бойд направи малка пауза после добави: — Прегледах досието ви. Много неща са срещу вас. Били сте зад вратата по време на произшествието. А сигурно ви е добре известно, че когато зрителите викат като бесни, изстрелът от пистолет със заглушител почти не може да се чуе. Играя с открити карти. Лоша ви е работата!...

Час по-късно инспекторите Бойд и Браун отново обикаляха зад вратата на футболното игрище. Тъкмо тогава на Браун му хрумна, че няма да е зле, ако разгледат снимките от тоя мач.

На другия ден човек можеше да помисли, че инспекторът е станал редактор на илюстрирано списание. Бюрото в кабинета му бе отрупано със снимки от различни фоторепортери. Браун и Бойд слагаха снимките в пликчета, за да ги върнат на собствениците. На гърба на всяка снимка имаше печат на фоторепортера. Браун подреждаше пликчетата и още веднъж разглеждаше всички снимки. Най-после стигна до снимките, изпратени от фоторепортера Томас Бел.

— Направи ли ви впечатление — обърна се Бойд към Браун, — че Бел няма снимка

съм ви изпратил.

Той замълча и изведнъж добави: — Поварвайте, познавам футбола и т хологията на играчите. Те са често биби и завистливи.

Фоторепортерът нервничеше. Бъ скачаше от една тема на друга. После чаквано свали от рафта няколко плаки.

— Знаете ли — каза той, — обикнов вземам големи си фотоапарат с плаки само на боксови мачове, но си спомних направих няколко снимки с него на с циона.

Бойд и Браун разгледаха плаките със светлината.

— Не ни вършат работа — каза Бойд. — И полицията напуснаха лабораторията.

Същата вечер в „Емпайр хол“ Джим берт и Херълд Смит се боксираха за първентво на империята в средна категория. На първия ред сред публиката се шее инспектор Бойд, бивш горещ покла ник на бокса. Край самия ринг на ниско си съгваемо столче се настани фото портретът Томас Бел. Върху коленете Бел имаше два апарата, единият от които беше голям и старинен. В почивка между рундовете погледите им се сре наха. Бел кимна, а инспекторът вдигна каица за поздрав.

Преди следващия рунд фотореп терът премести по-наблизо столчето и двамата заприказваха. Бел каза, че е пъл да направи с големия апарат поне т хубави снимки. Инспектор Бойд с инт рес разглеждаше апарата.

— Не може да се каже, че сангъкът ви нов — подхвърля той.

Гонгът оповести началото на следващия рунд. Инспекторът стана и се пъти към телефона. Беше точно 22 часа.

— Обажда се Бойд. Съжялявам, че ще разваля вечерта, Браун. Веднага отиде в лабораторията на Бел. Вземете колекцията си от шперцове и, за бога, не осп вляйте следи. Търсете пистолет с кали бър 7,65 — същата играчка, с която е б убит Мъррей. Бел е на боксовия мач. А боля свърши по-рано, ще го задържа...

Преди полунощ телефонът на Бойд звъня.

— Пистолетът е намерен, инспектор! Същият калибър — каза Браун. — Впрочем тоя Бел е и морфинист, открий цяла кучина ампули!

На другата сутрин Бел беше арест ван.

В началото на разпита инспектор Бой постави в големия фотоапарат двесте мерени в лабораторията на Бел стоман ни плаки с особени профилни отвори и пъхна между тях дулото на пистолет

Илюстрация В. ВЪЛЧЕВ

ката и силно стреля към вратата. Мъррей светкавично се хвърли. Фоторепортерите насочиха към него апаратите си. От трибуните се носеше неописуем рев...

Вратарят улови топката, изстреляна почти неспасено в ъгъла, но кой знае защо не ставаше от земята. Никой не бе забелязал никаква грубост, никой не разбираше какво е станало... Съдията спря играта и изтича към вратата, където Мъррей лежеше неподвижен край самата греда. Около него се тълпяха играчи, към мястото вече тичаха санитарите с носилки.

— Сигурно е ударил главата си в гредата — обади се един от лондонските играчи, докато помагаше да сложат вратаря върху носилката.

По онова време Англия бе единствената страна в света, където футболните правили не разрешаваха смяна на играчи, получили травма в хода на мача. Това важеше и за вратарите. Ето защо във всеки английски отбор един или двамата играчи от полето се обучаваха в случай на нужда да заемат мястото на вратаря. А резервите присъстваха на мача само

— Калибър 7,65! Право в сърцето. Бойд погита от какво разстояние е бил даден изстрелът.

— Много съжялявам, инспекторе, но е невъзможно да се установи. Наистина убиецът не е бил далече. Освен това, както изглежда, престъпникът е стрелял в момента, когато вратарят е лежал на едната си страна. Такъв е пътят на куршума...

На другата сутрин стаята на Бойд наподобяваше чакалнята на доктор Джерибранд, знаменития специалист по операции на менискус. Инспекторът бе поканил играчите от двата отбора и ги разпитваше един след друг. Последен извикаха Блъди.

— Кажете, Блъди, къде бързахте така вчера? — попита инспекторът.

Блъди вдигна очи и погледна Бойд в лицето.

— Мога да правя, каквото искам — рязко отговори Блъди.

Инспектор Бойд се усмихна и кимна в знак на съгласие. После отново стана сериозен.

на тоя момент?

Браун кимна и отвърна:

— А всички останали са го хванали!

— Кажете — попита изведнъж инспектор Бойд, — известно ли ви е, че професионалният футбол е вид промишленост, която се нарежда на шесто място по своето значение на нашия остров?

— Така е — отвърна Браун. — Но... сякаш грешите, като наричате футбола промишленост. Макар че по размерите на влаганя капитал безспорно е така.

Бойд замислен добави:

— Винаги е едно и също. Където става въпрос за милиони, там се вършат и големи свинщини.

— Просто, но правилно — забеляза Браун. — Може би има смисъл да прескочим при фоторепортера Бел? Може да са му останали още снимки... Навярно не е знаел какво ни трябва.

Инспектор Бойд се съгласи.

Два часа по-късно те влязоха в лабораторията на мистър Бел — белококс, нервнен човек — и разглеждаха негативите и лентите. Бел припряно и мажно фъфлаеше:

После натисна затвора на фотоапарата. Чу се как спусъкът на пистолета сухо изтрака.

— Така ли го направихте, Бел? — попита инспекторът. — Разбрах това, докато разглеждах вчера апарата ви. Все пак кое ви подтикна към подобна стъпка?

— Откъде сте имали толкова много пари за морфин? — на свой ред заведе въпрос Браун.

Бел разбра, че играта е загубена, наведе глава и призна всичко. После бързо заприказва с треперещ глас:

— Получих пари и нареждания от един човек в кръчмата край стадиона. Струва ми се, той е акционер в някой от футболните клубове. И по-рано съм имал работ с него. Винаги ми е плащал щедро за направените услуги. Трябваше да премахна Мъррей, та от групата да изпадне неговият отбор, а не...

Когато изведоха фоторепортера, инспектор Бойд се обърна към своя помощник Браун:

— Да, футболят наистина е вид проми

ЕДИН ГАБРОВЕЦ НА МАЧ В АБЪРДИЙН

Знаете ли оня виц, дето двама запалянковци от Абърдийн пеша отишли чак до Уембли за някакъв международен мач и не им останали сили да се прехвърлят през оградата? По-трагична ситуация трудно може да се измисли. . . Ами за ония двама габровци, които тръгнали с лодка за „Слънчев бряг“ – хем да не плащат за превоз, хем да си напълнят писалките от Черно море? Ненадминат обаче си остава случаят с този абърдийнец и неговия приятел от Габрово, които обядвали с една и съща риба в ресторанта и докато определят на кого да се падне опашката, рибата се вмирирала. . .

Големи габровци излязоха тези абърдийнци – да не им се надяваш! А в старите габровски хроники няма никакви следи от посещения на абърдийнци. Да се определи кой от кого е откраднал, това би затруднило дори Международния съд в Хага. . .

Не можах да установя и аз по време на едномесечното ми гостуване в Абърдийн. Може би виновни за това са безплатните билети, с които моите хитри домакини ме отклониха от библиотеките и архивите. Времето си прекарвах повече на стадиона, където естествено излишни пари дори и за кафе не могат да се похарчат.

ПОПАДНАХ В АБЪРДИЙН, когато той бе поел неувержимо по пътя на спортната слава. Футболното първенство започваше след седмица. Предната събота „Абърдийн“ бе победил с 2:1 „Селтик“ – съперника му за шампионската титла в първата шотландска дивизия – и бе станал носител на една нова купа – „Драйбру“. Победата дошла в 63-та минута от 11-метров наказателен удар, изпълнен от център-нападателя Джо Харпър, наричан още „царят на дузпите“. Няколко минути след това в редакцията на неделния абърдийнски вестник позвъни за непозната жена със западношотландски акцент (разбирай: района на Глазгоу) и предупредила кратко, че след мача Джо ще бъде „ликвидиран“. Подицията не дала никакви извещения по този случай. Вниманието и било повдигнато от безредиците на стадиона. Малко преди края на срещата съдията свирил засада, но разпазените поклоници на „Абърдийн“ взели това за последен си знаменителен успех в цършието.

ПО-ДОБРО НАСТРОЕНИЕ за мача с „Нюкасъл Юнайтед“, определен за двубойния вторник, не можеше да има. Отравна е извесно какво значи приятелска среща между шотландци и англичани. Има даже литература по този въпрос: в някои от вицове се споменава, че англичаните могат да се надият на успех само ако разпръснат дребни монети по стадиона и докато шотландските играчи ги събират, те да им вкарват голове. А когато има подобен мач в Лондон, по улиците има цели манифестации под шотландското знаме. Това е много опасно. Защото англичаните имат страшен начин за убийство на шотландци. Те хвърлят монети пред минаващ автобус. . .

Нито един отбор не бе побеждавал на стадиона „Питодрай“ през последните 12 години – и „Нюкасъл“ не трябваше да прекъсне тази традиция.

Абърдийнци нямаше да бъдат абърдийнци, ако пропуснеха случая да се подизраят със своя противник, като го обвинят в разточителство. Преди няколко месеца футболният клуб „Нюкасъл“ се бе охарчил със 180 000 лири, като бе купил от „Лутън Таун“ Малкъм Макдоналд. В същото време Джо Харпър струваше на „Абърдийн“ едва 40 хиляди лири. А и двамата през миналия сезон бяха вкарвали по 30 гола. . . Лошото бе, че Джо Харпър не само вкарвал голове, но и непрекъснато искал пари от председателя на „Абърдийн“. Запиха какъво ги прави тези пари този млад човек. „Не знаем, ми отвърнаха, досега нищо не сме му дали.“

Между другото моят домакин, журналистът от вестник „Прес енд джърнал“ Питър Уотсър, който идва през пролетта в Габрово за фес-

Приветствие от капитана на „Абърдийн“: „На всички български запалянковци – най-добри пожелания! Мартин Бахън.“

Без гуми

Без гуми

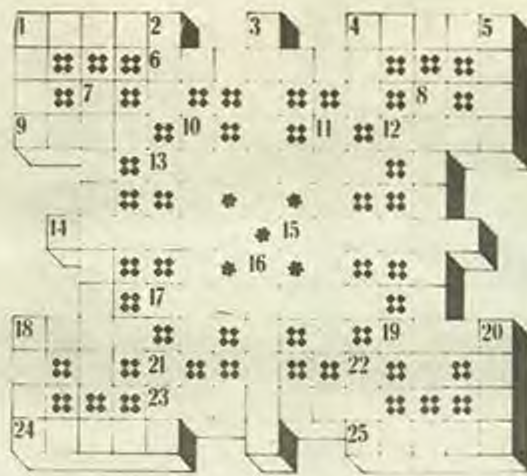

КРЪСТОСЛОВИЦА

ВОДОПРАВНО: 1. Стил в плуването. 4. Съдия. 6. Съветска лекоатлетка от близкото минало. 9. Собственото име на наши футболист-национален състезател в близкото минало. 12. Автомобилно състезание. 13. Футболист от „Левски-Спартак“. 14. Бивш състезател от футболния отбор на „Локомотив“ – София, настоящият треньор. 15. Бразилски футболист, известен от VI световно първенство на футбол. 17. Нашият футболен играч от миналото. 18. Лекоатлетическа дисциплина. 19. Италиански футболен отбор. 23. Именит португалски футболист, притежател на „Златната обувка“ на Франс футбол“. 24. Популярна френска плувкиня. 25. Известен съветски копиехвърляч.

ОТВЕСНО: 1. Френски скиор, олимпийски шампион. 2. Вид спорт. 3. Бивш световен шампион по шах. 4. Известен западногермански футболист от близкото минало. 5. Шахматен термин. 7. Популярна игра. 8. Футболист от отбора на ЦСКА „Септемврийско знаме“. 10. Един от най-добрите ни футболисти съди в последните няколко години, носител на значката на ФИФА. 11. Победителят в коледжата обиколка на България през 1962 г. и 1966 г. 16. Известен съветски хокеист. 18. Хокейно пособие. 20. Холандски футболен отбор, спечелил купата на европейските шампиони по футбол. 21. Френски футболен отбор. 22. Футболен термин.

Съставил: Тодор АТАНАСОВ

Отговори на кръгословицата от бр. 27

1. Лектор. 2. Ракема. 3. Режата. 4. Карате. 5. Марков (Любен). 6. Рокада. 7. Гигова. 8. Влаков.

ОБЕКТИВЪТ «ВИЖДА» ВСИЧКО

За нашето несъвършено око е трудно да долови безбройните и безкрайно интересни детайли, характерни за всеки спорт. Фотообективът има великолепното качество да запечатва и ни показва някои от тях. Ето какво значи дългият скок, когато атлетката е вложила всичко в него, ето какво е подводният спорт, когато пред очите ти изплува „рибата на твоите мечти“...

Абърдийн-Габрово

Илия ПЕХЛИВАНОВ

БАСКЕТБОЛ: Балканиада за жени от 17 до 19 в Сараево.

Републиканско първенство за мъже – на 14 Академик (Пг) – Левски-Спартак; на 16 Левски-Спартак – ВИФ, ВМЕИ – Балкан, Славия – ЦСКА, Черноморец – Академик (Сф), Ч. море – Локомотив и Лъсков – Академик (Пг); на 19 Черноморец – Левски-Спартак, Ч. море – Балкан, Лъсков – ЦСКА, Академик (Пг) – Локомотив, ВМЕИ – ВИФ и Славия – Академик (Сф).

ВОЛЕЙБОЛ: Републиканско първенство – мъже на 16 Перник – Академик; жени от 16 до 20 турнир в Перник с участието на най-силните отбори: Левски-Спартак, Академик (Сф), Славия, ЦСКА Септ. знаме, Локомотив и Перник.

БОКС: Международен турнир за купата „Странджата“ от 19 до 21 в зала „Фестивална“.

АТЛЕТИКА: Републикански крос за наградите на град Сливен на 19 в Сливен.

ФИГУРНО ПЪРЗАЛЕНЕ: Републиканско отборно първенство за мъже, жени, юноши, девойки, пионери и пионерки от 17 до 19 на стадион „Дружба“.

ФУТБОЛ: XVI кръг на „А“ РФГ

ЦСКА „Септ.зн.“ – ЛЕВСКИ СПАРТАК

45 17 13 15 70-57

ЛОКОМОТИВ(СФ) – ЧЕРНОМОРЕЦ

В София: 3 3 0 0 13-2

В Бургас: 3 1 0 2 4-9

ТРАКИЯ – ЧЕРНО МОРЕ

В Пловдив: 17 10 5 2 27-11

Във Варна: 16 5 6 5 21-21

ЧАРДАФОН ОРЛ. – ЛЪСКОВ

В Габрово: 1 1 0 0 1-0

В Ямбол: 1 1 0 0 1-0

МАРЕК – ДУНАВ

В Ст. Димитров: 11 5 3 3 15-12

В Русе: 11 1 3 7 2-15

АКАДЕМИК – СЛАВИЯ

6 2 1 3 9-11

БЕРОЕ – СПАРТАК

В Ст. Загора: 10 7 1 2 21-12

В Плевен: 9 0 4 8 3-19

БОТЕВ – ЕТЪР

Във Враца: 2 1 0 1 4-1

Във В. Търново: 2 0 0 2 0-1

ЖСК СПАРТАК – ЛОКОМОТИВ(Пг)

Във Варна: 9 4 3 2 13-5

В Пловдив: 9 1 0 8 10-20

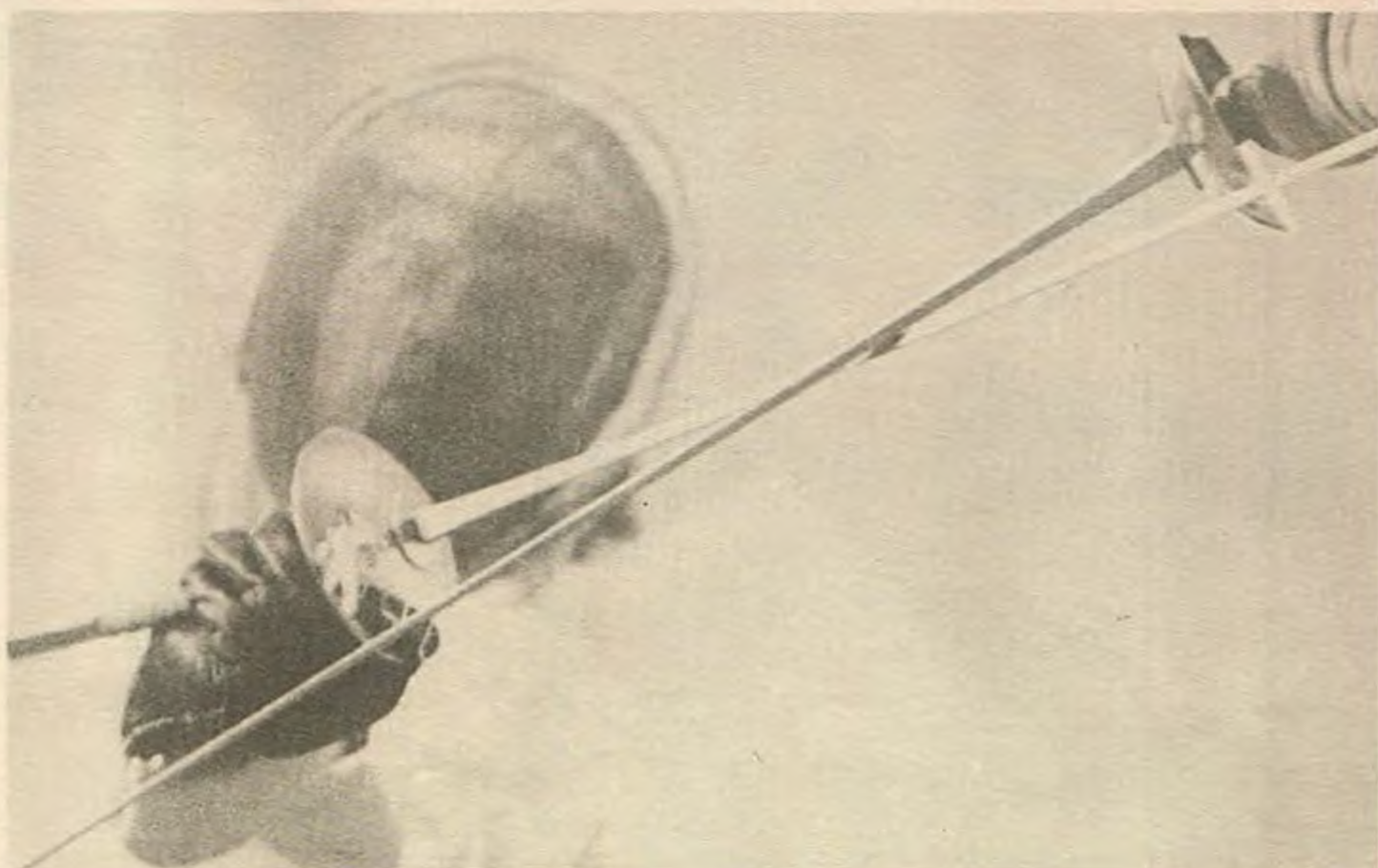
ЗАБЕЛЕЖКА: Данните са само за срещи те в „А“ РФГ.

екран

ФОТОКОНКУРС НА «СТАРТ»

ГЕОРГИ БУРМОВ Кръстосаните шагаи ▶

- ИВАН ПОПОВ
- 1 Ноктюрно
 - 2 Сетки на тепиха
- ВАСИЛ ВАСИЛЕВ
- 3 Неправилно зарминаване
- ЯНКО ГЪРОВ
- 4 Още мачка
 - 5 Борбата

